

UREDNIKOVA POŠTA

19. Junij 1969

J. B. iz Rakeka nam je poslal krajse pismo, ker ga je spodbudil nasi clanek «Spet denar za mozgane»...

Pismo Staneta Cimermana iz Novega mesta je posveceno temi, ki je ze nekaj tednov stalen gost v nasi rubriki...

ODMEVI

BORNE PLAČE MINISTROV

Veseli me, da ste končno objavili, koliko zaslužijo naši republikanski zvezni funkcionarji...

ELEGANTNI NEOPOREČNEZI

Vedno sem se jezil zaradi visokih cen za spoznanje avtomobilov, saj so te za naše denarnice skoraj navzdor...

Spojenji avtomobili so skoraj v vseh državah označeni tako, da vsake, cigavo je vozilo...

DENAR ZA MOZGANE

Mislím, da se je naša družba prepoznala, da je treba že v gimnaziji študentom najboljše talente...

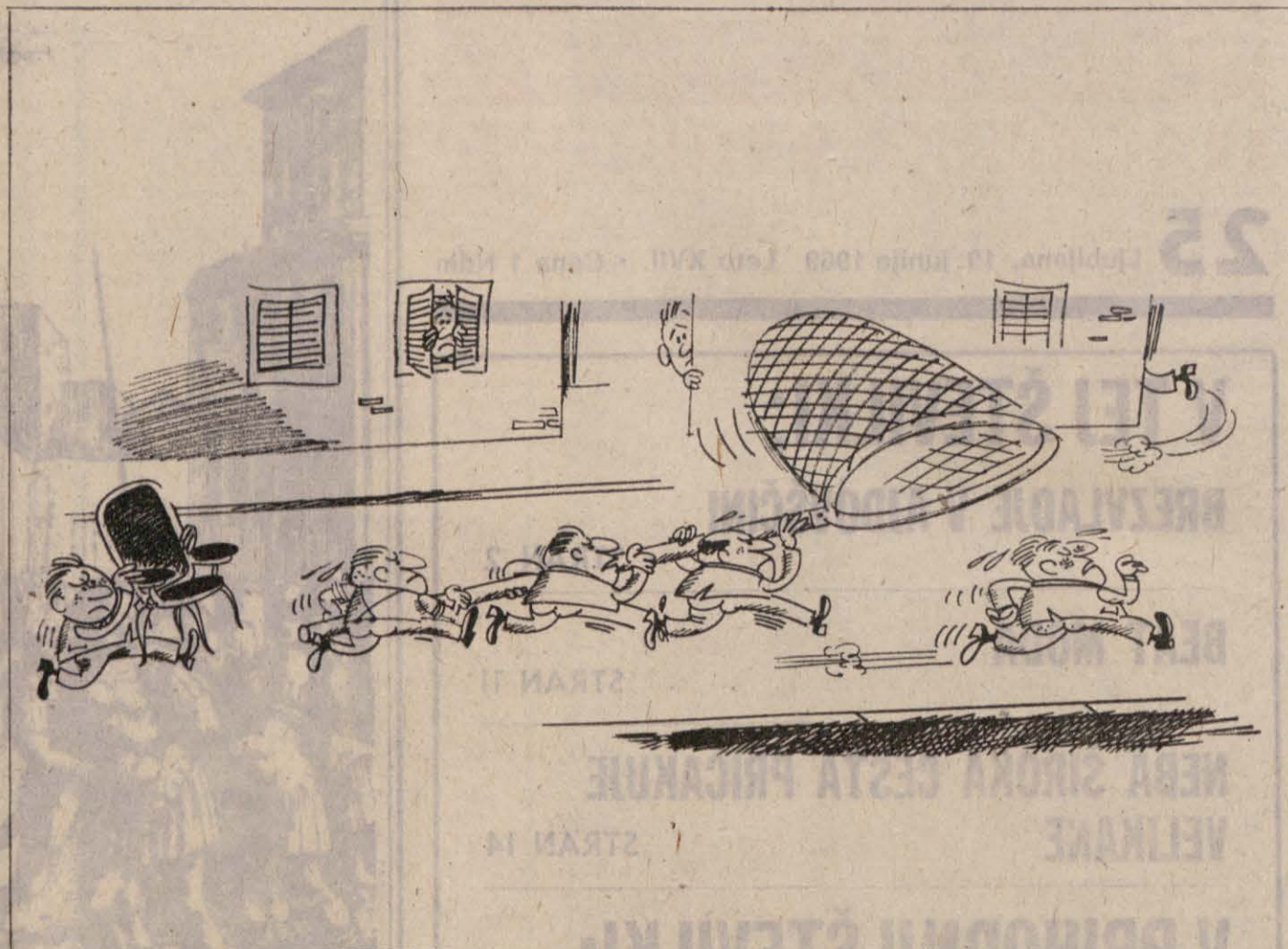
vero, spol in raso. Torej, Jana, bodi mo dosledni in odstranijmo vse, kar ni v skladu z moralno, ne glede na to, od kod izvira...

Iz zelo dolgega dopisa S. A., študenta prava iz Celja, lahko zaradi stiske s prostorom izpišemo le nekaj odstavkov: «O milijonih homoseksualcev pišete, ta naravni pojav komentirate s po jugoslovansko prirojenimi abstraktnimi izrazi...

V MESTU, KJER JE BILA USTANOVLJENA SLOVENSKA VLADA:

ŠE VEDNO BREZVLADJE

Minil je april, minil maj, zdaj se poslavlja že junij. Povsod so novi občinski predsedniki že sredi dela in skrbi...

pravi predsednik izvršnega odbora SZDL Ajdovščina tovariš Ljudmila Batagelj.

NIHČE NOČE BITI PRVI MOŽ V OBČINI

Cimprej mora priti do skupnega dogovora najpomembnejših dejavnikov v občini, novi predsednik pa mora imeti oporo in podporo pri le-teh...

PREDSEDNIK ŠELE JESENI?

Brezvladje je seveda mučno in tudi škodljivo. Ničče noče postati prvi mož v občini, kajti v takih razmerah je tvegano prevzeti vodilni položaj...

VOLILNI ZAKON PADEL PRI IZPITU

Tajnik občinske uprave Ajdovščina Alojz Miholj pravi, da se je pogovarjal s predstavniki republiškega sekretariata za pravosodje in občo upravo...

zato je na teologiji veliko študentov iz revnih družin. Sam sem, hvala bogu, ateist, vendar mislim, da bi to morali posnemati!

Pisali ste o garnituri, ki je vodila gonjo proti gimnazijam, niste pa objavili njihovih imen...

SMEŠNE GARANCIJE

Proizvajalci gum torej zelo različno garantirajo za svoje izdelke. Predvsem je čudno, da nekatera tovarna garantirajo za 20.000 kilometrov...

DAJ DAM Z MILIJONI

Pravni opolnomočenec panamske družbe SAVIT je pojasnil, da njegova družba ni dala Furlanu niti lire...

SLOVENKE DRUGE NA SVETU

Ne bi se smeli preveč invaliti z evropskim rekordom, ki smo ga v Sloveniji dosegli z zaposlovanjem žensk...

PRITOŽBE

Največ pritožb je predsednik republike imel 1962. leta — 61.299. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

KAJ TARE JUGOSLOVANE?

Poslanci starega združenja zvezne skupščine niso utegnili, da bi razpravljali, ali je potreben urad za prošnje in pritožbe...

Kdaj bo Ajdovščina končno dobila občinskega predsednika? Kdaj bodo izvolili podpredsednika? Prav kmalu se to še bo zgodilo...

ZAPLETLO SE JE PRED DVEMA MESECEMA

Muhasti april ajdovski občinski skupščini zares ni bil naklonjen. Politične organizacije so se lepo domeniše, koga bodo predlagale za kandidata...

SMEŠNE GARANCIJE

Proizvajalci gum torej zelo različno garantirajo za svoje izdelke. Predvsem je čudno, da nekatera tovarna garantirajo za 20.000 kilometrov...

DAJ DAM Z MILIJONI

Pravni opolnomočenec panamske družbe SAVIT je pojasnil, da njegova družba ni dala Furlanu niti lire...

SLOVENKE DRUGE NA SVETU

Ne bi se smeli preveč invaliti z evropskim rekordom, ki smo ga v Sloveniji dosegli z zaposlovanjem žensk...

PRITOŽBE

Največ pritožb je predsednik republike imel 1962. leta — 61.299. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

KAJ TARE JUGOSLOVANE?

Poslanci starega združenja zvezne skupščine niso utegnili, da bi razpravljali, ali je potreben urad za prošnje in pritožbe...

ATENTAT ZLOČINEC JE PRIZNAL

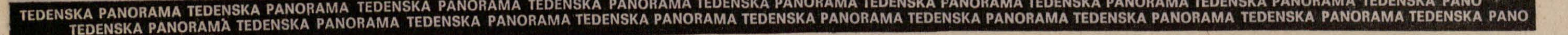
Dvajsetletni Miljenko Hrkač iz Lištice (Hercegovina), po poklicu pomožni tesar, je priznal zločin: lani je v beogradskega kina »20. oktobra« podtaknil mine...

PRITOŽBE

Največ pritožb je predsednik republike imel 1962. leta — 61.299. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

KAJ TARE JUGOSLOVANE?

Poslanci starega združenja zvezne skupščine niso utegnili, da bi razpravljali, ali je potreben urad za prošnje in pritožbe...

mnehje državnega sekretariata za narodno obrambo, zato bo komisija za prošnje in pritožbe pri zvezni skupščini ta predlog poslala v obravnavo pristojnim organom...

nih razlogov oproščeni) — Doba vojaškega roka je bila v povojnih letih različno dolga. Nekateri so preživeli v kasarnah štiri, tri ali dve leti, nekateri samo leto dni...

slovljene na družbeno-politične organizacije. Najpogosteje prihajajo pritožbe neposredno na naslov sekretariata republike: lani je generalni sekretariat prejel 38.758 pritožb...

Vse te številke veljajo za lansko leto. Po njih sodeč, se Jugoslovani radi pritožujejo. Polovico vseh pritožb zveznemu izvršnemu svetu so napisali delavci, vsako osmo kmetje...

Pravilnik za prošnje in pritožbe v zvezni skupščini je bil sprejet leta 1962. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

Pri atentatu na beogradskega kina »20. oktobra« podtaknil mine, ki so eksplodirale in poškodovale 87 ljudi, od katerih je eden podlegel poškodbam...

S STRUMNIM KORAKOM: vse v staž za upokojitev

Pravilnik za prošnje in pritožbe v zvezni skupščini je bil sprejet leta 1962. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

Zanimivo je, da se državljanji pritožujejo skupščini predvsem zaradi zadev, ki so v pristojnosti občini in organov samoupravljanja...

Kot smo že omenili, se ljudje veliko pogosteje pritožujejo predsedniku republike. Iz ožje Srbije je dobil 12.274 pritožb, iz Hrvaške 7.159, iz Vojvodine 5.285, iz Bosne in Hercegovine 5.059, iz Makedonije 3.126 in iz Slovenije 2.147...

Pravilnik za prošnje in pritožbe v zvezni skupščini je bil sprejet leta 1962. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

Pravilnik za prošnje in pritožbe v zvezni skupščini je bil sprejet leta 1962. Po tem letu je bilo pritožb na ta naslov vse manj...

TIGRAN PETROSIAN SE JE MORAL UMAKNITI BORISU SPASSKEMU

PRVAK JE ŠAHOVSKI PUŠKIN

KONČAL SE JE MARATONSKI DVOBOJ ZA NASLOV SVETOVNEGA ŠAHOVSKEGA PRVAKA IN PO ŠESTIH LETIH JE NA PRESTOL SEDEL NOV VELEMOJSTER. MAR BO NA PRESTOLU LE TOLIKO ČASA KOT TALJ?

»S Spaskim sem doslej odigral štiri-set partij,« je pred dvobojem odgovarjal novinarjem velemejster Petrosian, takrat še svetovni prvak, ko so ga prosili, naj na kratko opiše svojega nasprotnika kot človeka in kot šahista. »Najinih dobrih odnosov ni pokvaril niti oster dvoboj leta 1966. V vseh oblikah kulturnega življenja ljudje skušajo meriti izjemne dosežke z možno besedo 'Genij'. Ne zdi se mi prav, ker jo novinarji tako radi dajejo mnogim šahistom. Inflacija genijev ne prinaša ničesar dobrega. Šahovski genij so vselej pred svojim časom. S takega stališča bi bil genij samo Morphy, Steinitz in morda še Talj. Uganke, ki se ji pravi Talj, še nisimo do kraja rešili. Zdi se mi, da je imel Talj ogromno vlogo v sodobnem šahu.»

Izzivalec, ki je svoj prvi dvoboj s Petrosianom tako nesrečno izgubil, a mu je po porazu športno čestital za uspeh in mu priznal, da je močnejši, je na isto vprašanje dal jasnejši odgovor: »Tigran je svetovni prvak, človek redke nadarjenosti. Mislim, da nimajo prav tisti, ki trdijo, da se Petrosian po krivici ponaša z naslovom svetovnega prvač. To menijo zaradi nekaterih slabih rezultatov, ki jih je Petrosian zadnja leta dosegal na turnirjih. Drugo pa je vprašanje, ali lahko za Petrosiana trdimo, da je genij. Nima niti 40 let in prve strani njegovega življenjepisja še niso napisane. Tigran ima bogato mimiko, s svojim nastopom vsakogar osvoji. Tudi kadar ga pesti malodušnost, ni nikdar dolgočasen! Zanimajo ga šport, umetnost, znanost. To je vsestransko nadarjen človek in srečanja z njim so vselej zanimiva.»

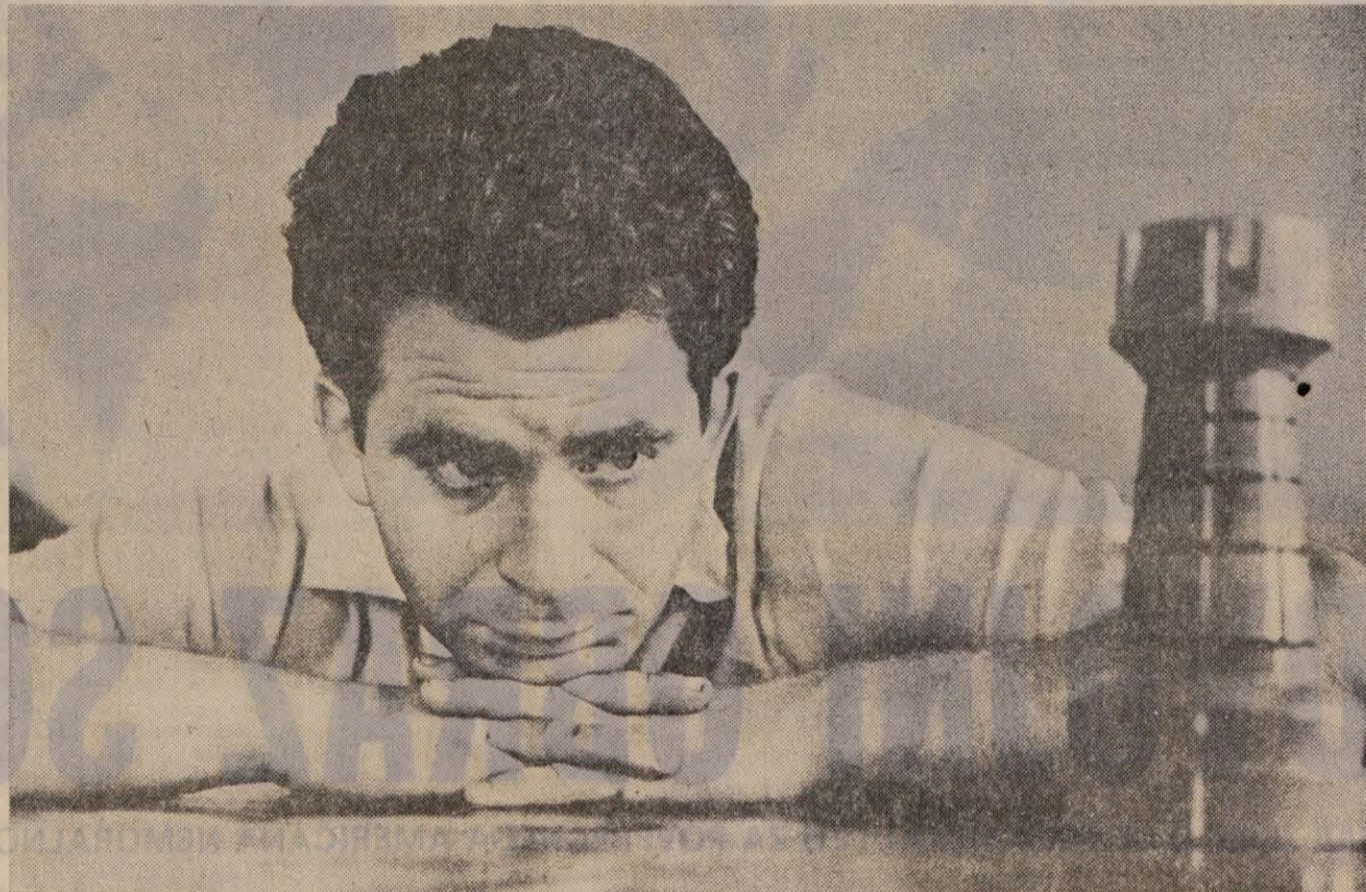
PRESENETLJIVA OTVORITEV

Kot na srednjeveških viteških turnirjih sta si nasprotnika pred maratonskim dvobojem polaskala in nato sedla za šahovnico v Estradnem gledališču v Moskvi. Tigran je imel za seboj trd kondiciji, treninge, redne jutranje sprehode po gozdom, šahovski delo z velikimi Boleslavskim, Smetnom in Furmanom, Spaski pa težke izločilne dvoboje in skrivnostne priprave z Igorjem Bondarevskim in Nikolajem Krogisom. Tigran je šel v boj z dobršno mero previdnosti, a hkrati z zdravim življenjskim optimizmom in željo, da bi bil dostojen nasprotnik svojega mlajšega, bojevitega izzivalca (Aljabin se je dostikrat pritoževal zaradi slabih nasprotnikov, ki mu niso omogočili, da bi v enakovrednem boju z njimi ustvarjal z svojo umetniško močjo). In, da bi svetovno šahovsko občinstvo uživalo v pravi športni borbi in v bozavstvu partij. Spaski je napadel s še večjimi željami in optimizmom, trdeč, da ve, zakaj je iztebil dvoboj pred tremi leti, in da ne bi smel dovoliti, da grede težki dvoboji v predtekmovalnih (predvsem z Gellerjem in Korčnem) in nič.

Zato je bil rezultat prve partije toliko bolj presenetljiv: svetovni prvak je

TIGRAN PETROSIAN: mar je potrebno razlagati, kako se je za njim končal letošnji dvoboj?

BORIS SPASSKI: Čeprav je že zdaj na vrhu, je pred njim še bogata prihodnost

povedel, čeprav mu je izzivalec, resnici biti zadoščeno, k temu precej pomagala. Druga in tretja partija: navijači Spasskega si pogljuje vse nohte, kajti Boris nasprotnika agonijo in goni, a ga ne dogonijo. Torej: 2:1 za velikana na prestolu. Nato pa sta prišla teden, ko je Spasski ne samo izenačil, temveč tudi povedal kar z dvema točkama prednosti in postavil kopico osebnih (in svetovnih) rekordov: V 4. partiji je prvič v življenju s črnimi figurami premagal Petrosiana, hkrati izenačil, nato z zmago v 5. partiji prvič dvakrat zapored dobil s Tigranom, kar se ni še posrečilo nobenemu od še živih velemejstrov. In končno, prvič v zgodovini svojih dvobojev s Petrosianom je Spasski prevzel vodstvo, s čimer je seveda dosegel veliko moralno zmago.

Toda tudi svetovni prvak si je nabral lepo število rekordov: prvičkrat v svojih dvobojih za zvezo naslov je izgubil dve partiji zapored, prvičkrat se je moral predati z belimi figurami in prvičkrat se je znašel v zanj tako nerodnem položaju, da je moral iti v napad. Presenetil pa je tudi s slogom igre: izbral je ostrejšo otvoritev, v srednji igri mu je uspelo v dolgočasni poziciji zaklati vode a la Talj (5. partija), v pozicijskem manevriranju pa je bil že tako od nekdaj skoraj nedosegljiv. Toda prav v tem je njegov nasprotnik napravil velik korak naprej! In zato je bil rezultat po prvi tretjini dvoboja 5:3 za mlajšega izzivalca.

ZANIMIVA SREDIŠNICA

Pred tremi leti je v dvoboju s Spaskim Petrosian po 10. partiji vodil z dvema točkama prednosti in mlademu izzivalcu je šele po dolgih mukah uspelo, da je v 17. partiji izenačil. Tokrat je bil položaj ravno obraten: trudil se je in izenačeval svetovni prvak. In kako se je moral truditi! V prejšnjem dvoboju je nasprotnika nadgrajal že v otvoritvi, tokrat pa je bila odomača kuhinja Borisa in njegovih sekundantov tako začinjena, da razen v slovti 5. partiji Tigran v otvoritvenih potezah ni kaj prida iztržil. Bilo pa je užitek opazovati, kako dobro sta se možstra pripravila za repertoar svojega nasprotnika in kako gibčno in psihološko dogmno sta menjavala otvoritve in variante.

Podobne reči je bilo opaziti v srednji igri: velik napredek v Borisovem stilu in Tigranovo negotovost v manevrih pa ostev,

novne napake in zrahljane živce (zlasti v 8. partiji). Komentatorji so že začeli duhoviti, da Petrosian igra a la Spasski, a Spasski ala Petrosian. Toda pravi strokovnjaki so opozarjali na dve stvari: v prejšnjem dvoboju se je samo 7 partij od 24 končalo z odločitvijo, v tem pa je bilo v prvih 12 spopadih le 6 remiev; in drugič, Petrosian še ni pokazal svoje prave forme, svoje znane železne upornosti.

In res! Deveto partijo bi Spasski moral dobiti, a mu je zvodnela v remi. Od psihološkega udara je bil tako omamljen, da je bil v 10. partiji še belega slika junaka iz prvih partij. Tigranovi manevri v tej partiji zaslužijo visoko oceno. In čeprav je Spasski v naslednjem spopadu vodil bele figure, je tudi tokrat doživel poraz (zanimivo: izbral je otvorit-

POSEDANJI SVETOVNI PRVAKI

- Steinitz 1866—1894
Lasker 1894—1921
Capablanca 1921—1927
Aljehin 1927—1935, 1937—1946
Euwe 1935—1937
Botvinnik 1948—1957; 1958—1960, 1961—1963
Smislov 1957—1958
Talj 1960—1961
Petrosian 1963—1969
Spasski 1969—?

ev, ki je Petrosianu pri srcu in ki jo, se, vedno odlično pozna. Madenci je bil na robu brezna: v 12. partiji, sredi dvoboja, je prišel v končno izgubljen! In to proti velikemu končnemu Petrosianu! Toda zgodilo se je šahovsko čudo, ki je morda celo odločilno letošnji dvoboj: Tigran se je z zmago izmuznil in po prvi polovici dvoboja sta bila velemejstra tam, kjer sta začela 14. aprila. Rezultat je bil neodločen — 6:6.

Kot profesionalna boksarja, ki sta se polovico dvoboja obdelovala s trdnimi udarci in ki nato v naslednjih rundah lovita sapa in si v spozornem predahu nabirata moč za fini, tako sta Petrosian in Spasski v prvih štirih partijah druge polovice moskovskega dvoboja počivala in — dražila navijače. Vrhunec te živčne vojne je bila 14. partija: najprej je Petrosian spregledal figuro, česar pa Spasski ni videl; potem pa je Spasski rinit svojega kralja v matno mrežo, a to-

krat je bil slep Petrosian. Ni čudno, da sta nasprotnika prav v tem obdobju najučejše izkoristila pravico do »bolezenskega dopusta«. Izplačalo se je Spasskemu, kajti po svojem drugem »time-outu« je v 17. partiji z zelo zamotano taktiko (šahista sta gledalca razburila s siciljansko — Petrosian je bil črn!) — potem pa je Spasski, čudež, da ima zmago v rokah, tik pred prekinitvijo s ponavljanjem potez prepredil morebitne spodsrijaje in v analizi posikal zanesljivo nadaljevanje) zmagal in prevzel vodstvo, ki ga poletje ni več izpustil do konca.

RAZBURLJIVA KONČNICA

Po 17. partiji je seveda »bolela« Petrosian in spravi ob živce milijone svetovskih ljubiteljev šaha, ki so že dva meseca od ponedeljkih, sredah in petkih cepeli pred radijskimi aparati (vse partije so prenašali po radiu, obirne komentarije pa je bilo moč gledati tudi na TV) ali pa se drenjali in dvorano Estradnega gledališča, kaj bi napravil kot bel v 18. partiji? Eo izenačil? Do 11. poteza sta šahista igrala isto varianto Tarascheva obramba kot v 12. partiji, potem pa je Petrosian kremlj s shojene poti. Vse zamlani Spet je Spasski s ponavljanjem potez izsilil prekinitve, toda zmago tokrat v analizi ni našel. Sicer pa je bil že remi skoraj enak zmagi.

Devetnajsto partijo bo šahovski svet dolgo pomnil. Igralca sta začela v najburnejše vode siciljanske, toda beli — Spasski — je tokrat odigral svojo življenjsko partijo. S čudovitim žrtvam je šahovski Puškin prislil »železega Tigrana« na kolena. Zmagovalje v Borisovem taborn, toda Petrosianovi privrženci niso obupali. V tolažbo so jim bil spomini na prejšnji dvoboj, ko je Petrosian po polovici v 19. partiji iz naslednjih treh spopadov zbral dve točki in pol. In res! V 20. partiji je svetovni prvak z dokaj srečno zmago znižal nasprotnikovo grozljivo vodstvo! Ali se bo čudež iz leta 1966 ponovil? Nel V 21. partiji se je Petrosian kot črni sicer izognil pogubni siciljanci, toda tudi španka mu ni prinesla kaj več sreče. V nadaljevanju prekinjena partije je Spasski gladko zmagal... V 22. partiji si je Spasski lahko celo privoščil vragolite v otvoritvi. 23. partija pa je bila — kljub prekinitvi — le še formalnost...

Advertisement for Dalmatian Prošek wine. Includes an image of a wine bottle and a map of Dalmatian wine production regions in Croatia. Text: 'Dalmatinski PROŠEK DIOKLECijan', 'DALMACIJAVINO SPLIT', 'OZEHA-SPLIT'.

Advertisements for 'SINTIP' fabric and 'FSL FABRIKA SODE LUKAVAC'. Text: 'UPORABLJAJTE SVEZO SODO BIKARBONO V TOVARNISKI EM. BALAZI PO 20 IN 40 GRAMOV', 'SINTIP', 'Tkanine za vaša oblačila', 'POBJEDA Zagreb'.

Advertisement for 'MOSKA ŽENSKA IN OTROŠKA KONFEKCIJA' by 'INDOPOL LJUTOMER'. Includes a list of numbers: '6-8-10-12-14-16-38-40-42-44-46-48' and '50-52-54-56-6-8-10'. Text: 'Kakovostna izdelava, solidne cene. Ob nakupu pomerite tudi oblačilo znamke INDOPOL, lahko boste izbrafi.'.

Advertisement for 'BRĚST POHIŠTVO'. Text: 'BRĚST POHIŠTVO'.

TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA TEDESKA PANORAMA

talji v La Pazu ne bodo več dajali ugodnosti družbi Bolivian Gulf Oil pri gradnji naftovoda med Bolivijo in Argentino. Ameriške družbe so si v zadnjih štirih, petih desetletjih izsilile takšne privilegije, da se danes uživajo ugodnosti, ki so v Evropi nekaj nezasiljanega: oprostitev davkov, pravica do izvoza vsega dobička itd. Čilski minister za rudarstvo Alejandro Hales je nedavno v parlamentu v Santiagu silovito napadel »zapadli, anarhistični in nemogoče zakon o bakru, ki je pomagal ameriški družbi Anaconda, da si je znatno razširila posest na severu države. Očitno je, da se nasprotja med sodobno Latinsko Ameriko, ki se industrializira, in fevdalno Latinsko Ameriko, ki se v odnosih do ZDA obnaša kot kolonija, ne bo mogoče, zgladiti brez spopadov in eksplozij.

27. aprila letos ubil, ko je strmoglavil njegov helikopter. Siles je sin in polbrat dveh nekdanjih bolivijskih predsednikov in se lahko upravičeno boji. Prej je bil Barrientosov podpredsednik, a ta ga je vedno puščal ob strani političnih dogajanj. Med ljudstvom je bil povsem neznan, tako da so ga na dan Barrientosove smrti kaj neprijazno odgnali izpred vladne palače v La Paz, kamor se je namenil, da bi prevzel predsedniške posle. Straže ga ne bi bile spustile v palačo, ko ga ne bi bil prepoznal neki oficir. Po bolivijski zakonodaji Siles ne bo mogel kandidirati na volitvah, ki bodo maja 1970. Poleg tega je pre malo popularen, da bi se lahko uveljavil v tako nestalni, anarhistični državi, kot je Bolivija. Njegov predhodnik je tekoče govoril dialekt Indiosov, bolivijskih domorodcev, poleg tega pa se Silesa ne drži slava makijevas, kar je za ljudi Latinske Amerike najvažnejše. Za tistih dvanajst mesecev, ko bo Siles moral ostati na oblasti, je pripravil zelo podroben političen program. Odločil se je za vsesplošno notranjo svobodo, izpustil bo vse politične zapornike (vstevski francoskega novinarja Régisa Debraya, Che Guevarovega prijatelja in sodelavca, ki so ga predlanski obsodili na 30 let zapora), Nadalje se je odločil za bolj sproščeno politiko in za zvišanje plač kmetijskim delavcem ter rudarjem. Predvsem pa je Siles sklenil, da bodo volitve leta 1970 svobodne in da bo polkidal iz izgnanstva vse politične voditelje.

Ta program ni nič manjši po volji vrhovnemu komandantu bolivijske vojske Alfredu Ovando Candiano, osebnemu prijatelju umrlega predsednika Barrientosa. Ovando, ki je imel eno izmed glavnih vlog, ko so leta 1964 vrgli z oblasti Victora Paza Estenssora, je bil vedno Barrientosova desna roka in mu zdaj še na misel ne pride, da bi se odrekel svojimi ambicijam. Ovando je šel takoj v najljubšo besednico general in upal, da bo s temi besedami ganil Bolivijce, ki so tako občutljivi za nacionalne tragedije. »Upam, da bo za dvanajst mesecev ostal na vladi,« je še dodal, »a opozarjam ga, naj nikar ne izda ljudske volje. Proti sebi bi naščuval vso drželo, in takrat bi ga moral jaz izgnati.«

Ovando ima tesne stike z vojsko ZDA, ki mu je dala moze in sredstva, da je lahko prišel do živca Che Guevari. Zdjaj bi z ameriškim kartami rad igral tudi proti Silesu. Za izgovor bi lahko izbral prepire med Silesom in družbo Gulf Oil, ki ima v Boliviji za več kot 88 milijard investicij. Bolivijska vlada dobi od tega 22 milijard na leto. Siles je prepričan, da je to pre malo, ameriška družba pa trdi, da je to za pre malo. Nekateri politični opazovalci menijo, da je Siles trdno odločen poračunati z družbo Gulf, in če ne bi kazalo drugače, bi morda napravil tako kot perujska vlada, ki je podobne primere rešila z nacionalizacijo.

Sovjetska zveza lahko tekmuje z zahodom na marsikakem področju, samo na enem ne: v idejah. Na zahodu se kapitalistične ideje neprestano spreminjajo in izboljšujejo. K temu so veliko pripomogle tudi studentske demonstracije. V Sovjetski zvezi pa stojimo ob strani in gledamo. Največ, kar naredimo, je, to da zavračamo ideje, ki prihajajo od drugih. Boja dvajsetega stoletja, boja idej, se Sovjetska zveza ne udeležuje. Tako je govoril oče sovjetske atomske bombe fizik Pjotr Kapica na simpoziju sovjetske akademije znanosti. Njegove besede so dvignile veliko prahu. Sovjetski fiziki so v zadnjem času nasploh zelo kritični. Andrej Zakarov, na primer, je še vedno obožen, češ da je podpisal manifest zoper invazijo na Češkoslovaško in da menda zagovarja večstrankarski sistem. Kapičin primer v Sovjetski zvezi ni osamljen, a je tako očiten, da pred njim niso mogli zatisniti oč. Tako sta »Sovjetskaja kulturna in »Komunistična obdobja »krivo vero«, ki zastruplja znanstvene kroge. »Potrebujemo znanstvenike,« je prbil Komunist, »ne pa ideologe.«

Kak mesec, a videli so ga šele čez 22 let. Kapica je bil edini ruski znanstvenik, ki je bil sposoben narediti atomsko bombo. Ko mu je Stalin ukazal, naj začne delati, je odgovoril: »Ne, atomski bombi se moja vest upira.« Niti grožnje niti prijor niti sila niso omajali njegove odločitve. Stalin je šel tako daleč, da ga je ločil od žene in mu poslal v »zamenavo« strokovnjakinjo za matematiko Ano Krilovo, v katero je bil Kapica v mladosti zaljubljen. Kapica je končno popuščil. Ko je hotel sestaviti znanstveno ekipo, ki bi delala prvo sovjetsko atomsko bombo, pa se je znašel v zagati: vsi fiziki so bili v zaporih. Kapica je šel od zapora do zapora in zahteval, da jih spustijo. Trpka izkustva iz tistih let so Kapici izkristalizirala značaj in ponovno je povzdignil svoj glas.

BOLIVIJA TEŽKO JE BITI PREDSEDNIK »Pred vojsko se počutim v manjvrednem položaju. Sveveda grem lahko na sprehod brez telesne straže, a v resnici me lahko kdorkoli vrže z oblasti.« To presenetljivo izpoved je dal novinarjem trinašdesetletni Adolpho Siles Salinas, predsednik bolivijske republike. Nasledil je Renéja Barrientosa Ortuna, ki se je

Tako je govoril oče sovjetske atomske bombe fizik Pjotr Kapica na simpoziju sovjetske akademije znanosti. Njegove besede so dvignile veliko prahu. Sovjetski fiziki so v zadnjem času nasploh zelo kritični. Andrej Zakarov, na primer, je še vedno obožen, češ da je podpisal manifest zoper invazijo na Češkoslovaško in da menda zagovarja večstrankarski sistem. Kapičin primer v Sovjetski zvezi ni osamljen, a je tako očiten, da pred njim niso mogli zatisniti oč. Tako sta »Sovjetskaja kulturna in »Komunistična obdobja »krivo vero«, ki zastruplja znanstvene kroge. »Potrebujemo znanstvenike,« je prbil Komunist, »ne pa ideologe.«

PJOTR KAPICA: 29 častnih doktoratov

ZDRUŽENE DRŽAVE KENNEDYJEVI SE NE DAJO Senator Edward Kennedy bo svoj ena-insitrideseti rojstni dan praznoval v Beli hiši. Tako menijo nekateri poznavalci ameriške politike. Dvaandvajsetega februarja letos je senator dopolnil sedemindeset let in ves ameriški tisk je ob tem prazniku dvignil toliko prahu, kot da bi

SLAVNI DETEKTIVI PRIPOVEDUJEJO, KAKO SO RAZVOZLALI ZAPLETENE ZLOČINE

LOV, DOLG ŠTIRI MESECE

Ljudje policistov na splošno nimajo v čisljih. Tudi Britanci niso izjema. Pred tremi leti pa so se vendarle odločno postavili na stran varuhov javnega reda – potem ko so trije policisti svojo poklicno vestnost plačali z življenjem. S podporo javnosti, ki je zahtevala, naj britanska vlada končno vendarle oboroži svojo policijo, je Scotland Yard nemudoma začel loviti morilce. Lov, ki ga je vodil superintendent Richard Chitty, je trajal štiri mesece.

V petek, 12. avgusta 1966 popoldne so bili detektivi Christopher Head, detektiv David Wombwell in policisti Geoffrey Fox na rednem obhodu s triumphom 2.000 katerega šifra je bila »Boxtop 11«. V ulici Braybrook v četrti Shepherds Bush so ustavili sumljiv star avto znamke vanguard. Dve minuti kasneje so bili vsi trije mrtvi.

Superintendent Richard Chitty, ki je v sedemindvajsetletni karieri na Scotland Yardu razvozlati že kopico zamotanih primerov, se je bil pravkar vrnil z uspešnega poizvedovanja o nekem umoru v Gloucestershire, ko je v njegovo pisarno planil predstojnik oddelka za umore Ernest Milten z novico o tragični smrti treh policistov in ga prosil, naj primer prevzame.

Chitty, ki je Wombwella, Heada in Foxa osebno poznal, se je dobesedno zagrizel v delo. Osemdeset najbolj izkušenih detektivov Scotland Yarda je nemudoma oborožil s pištolami – britanski policisti razen v izjemnih primerih ne nosijo orožja – in sprožil administrativni aparat, ki je za uspešno detektivsko delo nujen potreben.

Nato se je odpeljal na kraj zločina. Wombwell je ležal na cesti nekaj metrov od triumpha in v otrpli roki stiskal nalivno pero. Head je bil padel pod avtomobil. Fox pa je z desnico na volanu ležal poprek čez srednja sedezca. Heada so neznan morilec dvakrat ustrelil v hrbet, Wombwella je krogla zadela v levo oko, Foxa pa v levo senec.

Superintendent Chitty, katerega poklicno vmeno je podžigala še za policista sicer neobičajna, a vsekakor človeška želja, da bi se maščeval za smrt svojih treh prijateljev, je policijsko postajo v Shepherds Bushu spremenil v glavni štab lova na tedaj še nezane storilce. Štiri dni se sploh ni prikazal iz njega. Dela je imel čez glavo, saj so takoj po zločinu začeli z vseh strani deževati najrazličnejši podatki in obvestila, med katerimi sta bili nedvomno najpomembnejši – na žalost različni – registerški številki avtomobila morilcev, ki sta si ju zapisali dve priči. Chitty je ukazal preveriti obe številki. Izkazalo se je, da je ena v resnici številka starega vanguarda. Manj kot šest ur po umoru nesrečnih policistov je Scotland Yard našel tudi lastnika avtomobila, šestintridesetletnega Johna Witneya.

Witney, ki so ga pripravili, je prisegal, da je svoj avto 12. avgusta popoldne prodal neznanemu moškemu in da se torej v času zločina ni mogel z njim voziti. Pri svoji izjavi je irnasto vztrajal štiri dni. Chitty mu ni verjel niti besedice, toda na laž postaviti ga ni mogel, ker ni imel dokazov. Nato pa so policisti v neki garaži, ki je bila najeta na ime Witney, odkrili vangu-

ard, katerega registerška številka se je ujela s številko, ki si jo je bil zapisal eden izmed očividcev. V avtomobilu so našli Witneyev povrnik in nekaj toaletnih potrebščin.

Superintendent ni več dvomil, da Witney laže. Če bi bil zares prodal avtomobil, ga prav gotovo ne bi našli v njegovi garaži, tudi svojih potrebščin ne bi bil pustil v njem. Witney pa je še naprej zatrjeval, da o umoru policistov ne ve ničesar. Priča ga niso spoznale, in Chitty, ki je dobro vedel, da Witneya po britanskih zakonih ne sme obdržati v priporu, ne da bi ga uradno obtožil kaznivega dejanja, se je znašel v dilemi, ali naj ga izpusti ali pa ga z močno majavnimi dokazi postavi pred sodišče. Odločil se je za drugo.

Ko je Witney izvedel, da mu bodo sodili za trojni umor, je bil prepričan, da se je policija dokopala do neovrgljivega dokaza o njegovih krivd. Jezik se mu je nenadoma razvezal. Priznal je, da je vozil avtomobil, ki so ga 12. avgusta popoldne ustavili Fox, Head in Wombwell, a zaničal, da bi na policiste tudi streljal.

Začela so se neskončna zasliševanja in Witney je z odgovori na kopico na videz popolnoma nedolžnih vprašanj, ki mu jih je zastavljal superintendent Chitty, nehoti izdal svoj padca Johna Duddyja in Harryja Roberta. Oseintridesetletni Duddy, ki ga je policija kmalu zatem prišla v Glasgowu, je takoj priznal, da je »na Robert-

sov ukaz ustrelil šoferja policijskega avtomobila, to je Foxa.

Na naslovu, ki ga je izdal Witney Roberts niso našli, in Scotland Yard je za njim izdal tirnico ter razpisal 1.000 funtov nagrade za podatek, ki bi jih pripeljal do njega.

Za prvo sled je Chitty izvedel od neke ženske, ki je policiji sporočila, da se je Roberts z istim avtomobilom kot ona peljal do Epping Foresta, kjer je izstopil in zopremo za taborjenje izginil v gozd.

Novembra je v mestecu Sawbridge-worth, kakih osem kilometrov od Bishops Stortforda, nočni čuvaj preproditeljskega hotela vplomiti v neko manjšo tovarno. Vlomitca je nekaj časa brez uspeha zasledoval. Lokalna policija je menila, da je krivca treba iskati v bližnjem taborišču Ciganov. Cigana Johna Cunninghama so zaprili in ga obtožili za poskus vloma. Medtem ko je Cigan sedel v preiskovalnem zaporu, je njegov oče Thomas Cunningham povedal policiji, da je sin John med lovom globoko v gozdu videl šotor, v katerem je na ves glas igral transistor.

Policisti so odšli na označeni kraj in res odkrili napole vkopan in spretno zakrit šotor, v katerem so našli enaintrideset saržev, prazen tok za pištolo, stol, spiritalni kuhaličnik, svetilko, poljsko ležišče in nekaj posode. Petnajstega novembra, prav na dan, ko se je v Old Baileyu začela razprava proti Duddyju in Witneyu, so strokovnjaki za prstne odtise ugotovili, da se odtisi na steklenici, ki so jo našli v skritem šotoru, ujemajo z Robertovimi.

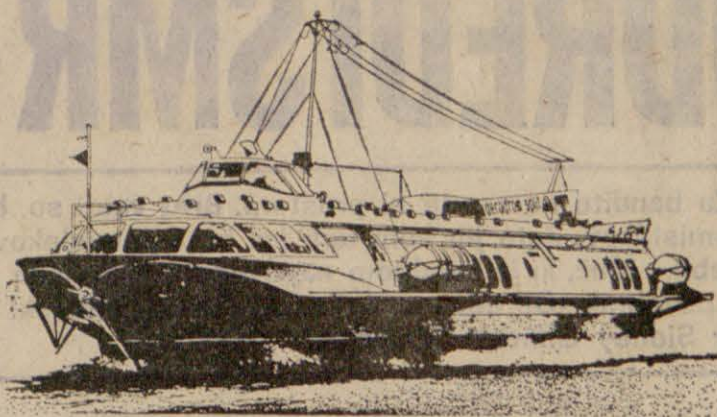
Superintendent Chitty je nemudoma zbral skupino izkušenih detektivov in odhitel v Bishops Stortford. Šotor je bil seveda prazen, med natančnim preiskovanjem bližnje in daljne okolice pa so na nekem skednju našli Roberta, skritega pod kup slame. V njegovem žepu so našli pištolo, drugo pa je imel spravljeno v potovalni torbi.

Harry Roberts sprva ni hotel govoriti, ko pa se je zavedel, da policija o njem marsikaj ve, se je odajal in s priznanjem poskušal izboljšati svoj prav nič rožnati položaj. Old Bailey je dobil še tretjega obtoženca. Razprava ni trajala dolgo. John Duddy, ki je bil ustrelil Foxa, Harry Roberts, ki ima na vesti Heada in Wombwella, ter John Witney, ki je morilec vozil, so bili obsojeni na enake kazni: na trideset let strogega zavora. Ciprčan Christos Costas, ki je bil Robertsu prodal pištolo, pa je dobil šest let zavora.

Lov je bil končan. Scotland Yard je pištole, s katerimi je začasno oborožil osemdeset svojih mož, spravil spet v arzenal. Nobeden teh detektivov orožja ni bil uporabil. Zahteva javnosti, ki se je po umoru treh policistov tako raznela in Scotland Yardu velikodušno ponujala svojo pomoč ter zahtevala, naj vlada policistom dovoli nositi orožje, so že zdavnaj potihle. Morilci so dobili zaslužen kazni, Scotland Yard pa za svoje posebni sklad, namenjen sorodnikom detektivov in policistov, ki izgube življene med opravljanjem službenih dolžnosti, 100.000 funtov vladne dotacije.

Nobeden izmed detektivov, ki so se pod Chittyjevim vodstvom štiri mesece trudili, da so ujeli morilce svojih tovarišev, ni dobil posebne nagrade ali priznanja. Opravili so je svojo dolžnost.

ATRAKTIVNE VOŽNJE

globtour

TURISTIČNA AGENCIJA, LJUBLJANA

DVODNEVNI IZLETI RIMINI - SANMARINO

— 21. - 22. 6. 1969, — 28. - 29. 6. 1969.
— SAMO DIN 260,00 NA OSEBO
— POTUJE SE NA INDIVIDUALNI POTNI LIST
INFORMACIJE - PRIJAVE
ODDELEK GLOBTOUR

SUPERMARKET

LJUBLJANA
OD 7.00 DO 21.00, TELEFON 310-655 INTERNA 268 IN 269

Namesto navadne vode pijte raje RADENSKO

Radenska
prinaša zdravje in vitalnost

SLIKA ZGORAJ: policisti skrbno preiskujejo bližnjo okolico kraja zločina, da bi našli prazne naboje ali drobce krogel. SLIKA POD NASLOVOM: superintendent Richard Chitty, eden najuspešnejših mož Scotland Yarda.

TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA TEDENSKA PANORAMA

radí pomanjkanja dokazov oprostil krivde, utemeljujoč svojo odločitev z mnenjem, da je obtoženca izjava konec koncev lahko tudi resnična.

Arne Stegner je za zapisnik povedal zgodbo skrivnostnega napada 26. junija leta 1966 naj bi bil Stegner v poznih nočnih urah po Hannoveru fiskal hotelske sobe. Ko je hodil po cesti Am Schiffgraben, je iz bližnje delavnice zaslišal klince na pomoč. Speljal je čez ograjo, da bi pogledal, kaj se dogaja. Takoj nato ga je zadel močan udarec po glavi. Ko je spet prišel k zavesti, je opazil neznanca, ki mu je iz žepov vlekel dokumente in denarnico. Začel se je braniti, tedaj pa je napadalec zavilhtel sekiri in mu z enim udarcem odsekal roko.

Hannoverska policija je že naslednjega dne začela iskati napadalca, ko pa se je za primer začela zanimati tudi zavarovalnica Nova, je del svoje pozornosti posvetila tudi napadenemu Stegnerju. Pri tem je prišlo na dan, da se je Stegner šele nekaj tednov pred napadom zavaroval za 550.000 mark, ki bi mu jih zavarovalnica morala izplačati v primeru popolne invalidnosti. Odsekana leva roka bi mu prinesla 333.000 mark.

Primer je pristal na sodišču, ki pa je, kot smo že omenili, Stegnerja oprostilo. Zadeva pa s tem še ni končana. Stegner bo namreč moral zavarovalnico Nova tožiti, če ji bo hotel izpustiti 330.000 mark.

MINI KRONIKA

NUMIZMATIKA

Italijanska banka bo podražila nekatere vrste albanskih kovancev in priporoča numizmatikom — teh je vedno več — naj čimprej kupijo dokaj redke primerke kovancev. Stare cene bodo veljale samo še do prvega julija. Gre za denar, ki so ga strokovnjaki odklopili s »palmo simatija«. Kovanci so izredno lepi. Na njih so vkovane legendarne osebnosti, podobne iz religije, zgodovine, umetnosti in albanske folklore. Cena teh redkih kovancev se bo prav gotovo še dvigala.

ROMAR Z DOWNING STREETA

Starček s smežno belo brado vsako jutro pride pred uradno rezidenco angleškega premiera, poklekne in začne moliti. Moji za mir na svetu. Dvaindesetdesetletni Albert Roche prihaja pred Downing Street št. 10 v Londonu že petnajst let. Pravijo mu »romar z Downing Streeta«. Večino življenja je prebil v Indiji, kjer je bil major v indijski vojski. S svojimi romarskimi pohodi je začel na novo leto 1954. »Večer preja« pripoveduje starček, ssem se vračal s Trafalgar Squara in presunila me je množica ljudi, ki so s plešmi in petjem čakali novo leto. Vznejevojen sem bil nad pokvarjenostjo nekaterih in spoznal sem, da je edina rešitev sveta v molitvi.

LONDONSKI ROMAR: že 15 let na istem kraju

TAKIH SE MANJKA

Armenska rajdjska postaja je v Sovjetski zvezi izredno priljubljena. Baje je oglednice vseh političnih šal. Zadnji sta tili: »Ali si član komunistične partije lahko privošči skoke iz zakonskega jarma?« »Seveda, samo če o vsem natančno obvesti partijo, da ne bi prišlo do ideoloških deviacij.« Pa še druga: »Ali si obtežen moskvič lahko privošči dirko s 100 km na uro?« »Da, a samo enkrat«

UČINKOVITO OROŽJE

»Jaz sem zoper silo,« je sodnikom dejal Boston Smith iz Cansas Cityja v ZDA, »zato sem prišel pred blagajničarko v hotelu čisto gol. Ženska se je tak: prestrašila, da sem svoje delo lahko opravil brez prelivanja krvi.« Bostona Smitha so obsojili zaradi rop, a pri obsodbi so upoštevali »nekatero ojaševalne okolnosti.«

NI LAHKO BITI DIREKTOR

Lucio Rheurie, direktor neke šiviljske delavnice v Milanu, je prepričan, da z železno roko doseže najboljši uspehi pri delu. Ko je dvajsetletni Leonarda napadeno zarezala v kosček blaga, ji je direktor nemudoma zabrusil: »Za nobeno rabo nisi Stranišča pojdi čistit. Glej, da se bodo svetila.« Delavka ni ubogala in vse druge delavke so se odločile za štiriurno stavko. Kdove, ali se je samovoljni direktor kaj pobojal?

SVETOVNI REKORD

Lionel Tott, ki se ima za najboljstrega pivca na svetu je pred nekaj dnevi v enuri popil 10,2 litra piva in dobil naslov svetovnega prvaka. Tokrat je devetintridesetletni ječlar že drugič po vrsti zmagal na pivskem tekmovalju v Biltonu, eni izmed na novo zgrajenih britanskih vasi, ki sploh nima gostilne.

Resnici na ljubo bodi povedano, da je Tott v pitju piva pravi dojenček, če najverjamejo britanski »Guinness Book of World Records«, v kateri je najti podatek, da je Zahodni Nemec Horst Pretorius lani v eni uri popil 17,5 litra piva, da o neznanem Angležu, ki je leta 1810 v šestdesetih minutah zvrnil enainšestdeset (!) vrčkov, niti ne govorimo.

Bodi kakorkoli, Tott je zmagal prepričljivo. Njegov najvernejši tekmeč Gordon Fozzard je odnehal že pri 7,5 litra, vstal in — izgubil hlače. Njegov pas povečane mu obseg trebuha ni bil kos in je lastnika nesramno pustil na cedilu.

SREČNI DEDIČI

Sodišče v Los Angelesu je Richardu Nixonu in njegovima bratoma pred nedavnim sporočilo, da so po materini dedovalci po 34.671,91 dolarja. Predsednikov brat Edward C. Nixon živi z ženo in hčerama v predmestju Seatla, Donald F. Nixon pa s soprogo in tremi otroki v Newport Beachu v Kaliforniji.

POROČNIKOVO NAPREDOVANJE

Poročnik H. M. Addy, eden izmed devetih južnokarolinških vojakov, ki so jih pred nedavnim oprostili obtožbe, da so med februarjskimi demonstracijami na karolinški univerzi zvesto ustrelili tri študente, se je vrnil na opravljanje svoje dolžnosti v Charleston, potem ko je bil imenovan za poveljnika vojašnice v tem mestu.

NEVARNE CIGARETE

V ZDA se gonja proti cigaretam nadaljuje kljub prizadevanju tobačne industrije, da bi jo zajela. Na škatlicah ameriških cigaret bo poslej pisalo »Kajenje je zdravju nevarno, lahko povzroči pljučnega raka in druge bolezni.« Zvezna komisija za trgovino in zvezna komisija za komunikacije pa nameravata napovedati boj televizijskim reklamam za cigarete in okrepiti opozorilo na embalaži v: »Kajenje je zdravju nevarno in lahko povzroči smrt za rakom in drugimi boleznimi.«

SODBE BREZ SODNIKOV

ODREDI SMRTI

»Za bandite na zemlji ni prostora. Brez vesti so, brez pomislekov. Zato jih bom tudi jaz brez pomislekov iztrebil.« Mož, ki je banditom napovedal neizprosni boj, je poveljnik »Odrede smrti« iz São Paula, policijski major Sidney Gimenes Palacios.

»Esquadrao da morte«, ki mu poveljuje Palacios, sestavlja dvaindvajset policistov, vojakov in civilistov, samih hladnokrvnih mož in izbornih strelcev. V treh mesecih so ubili več kot petdeset ljudi: tihotapcev mamil, tatov avtomobilov, morilcev, bančnih roparjev in verjetno tudi nekaj povsem nedolžnih državljanih. »Odrede smrti« iz São Paula prečka samo skupina istega imena in enačih navad iz Rio de Janeiro, ki je »rešila« že dvesto primerov. Oba odreda pri svojih žrtvah vselej puščata vizitko — kos lepence s stilizirano mrtvaško glavo in z začetnicama E. M. Kljub tujemu prizadevanju pa kriminalni v obeh največjih brazilskih mestih ne upada. Prav nasprotno! I v Rio de Janeiro i v São Paulo danesne bolj kot kdaj prej vladata negotovost in brutalno nasilje.

Sojenje brez zakona in brez sodnikov se je začelo že pred petimi leti. Ko so leta 1964 v Rio de Janeiro banditi med racijo ustrelili nekega policista, so njegovi kolegi prisegli maščevanje. Sto šestdeset kilometrov severno od mesta so morilca ujeli in ga brez milosti prešetali s krogli. Šele lani pa je »Odrede smrti« začel metodično delati. Njegova prva žrtev je bil »Gordinho« (»Debelušček«). Poleg njegovega trupla je ležal kos lepence z napisom »Bil sem tat avtomobilov« in s stilizirano mrtvaško glavo.

Šef policije Rio de Janeiro Euclides Nascimento je primer odpravil na kratko, kot »obračun med gangsterji«, in se v podrobnosti ni spuščal. Ko pa so kmalu zatem našli trupla dveh roparjev s podobnima vizitkama, delovanja »Odrede smrti« ni mogel več spregledati.

»PRVA GNJAT JE PRIPRAVLJENA!«

Kriminalisti iz Rio de Janeiro imajo »Odrede smrti« za koristno institucijo. Policijski aparat uporablja zastarele metode, ljeni, pravosodje je počasno, sodniki so policisti so slabo plačani in slabo opremljeni. Zaradi vsega tega so najvernejši zločinci na svobodi. Rešitev je, po mnenju kriminalistov, samo ena: treba jih je pobiti.

Potem ko je pobežal kaznjene »Saponga« v novembru 1968 v São Paulo zabol del šefa detektivov Davija Romeiro Parreja, so se njegovi tovariši odločili, da bodo sledili z glavo »Odrede smrti« iz Rio de Janeiro. Takoj po pogrebu svojega šefa so sestavili črni seznam, v katerem je bilo poleg morilca »Saponga« zapisanih še več imen.

Tri dni kasneje je v uredništvu največjega večernika São Paula »Folha da Tarde« zavonil telefon: »Peljite se po cesti v Santos. Pri tridesetih milijonih smo za vas pripravili lepo gnjat.«

Fotoreporterji so na označenem kraju našli truplo sokrivca »Saponga«, prešetano z dvanajstimi krogli različnega kalibra. Pičlih osemtrideset ur kasneje so novinarji blizu prvega odkrili drugo truplo s prav tako dvanajstimi ranami. Tretjo žrtev so potegnili iz nekega vodnjaka.

CLANI »ODREDA SMRTI« PO AKCIJI: Cigava krogla je bolj zadel?

TEDESKA PANORAMA

VREDNOST ZENE

V lokalnem časopisu v Canterburyju je pred nedavnim izšel tale oglas. »Prodam avto ali ženo. Avto je rdeč MGB letnik 1963 in stane 500 funtov, žena pa 152 centimetrov visoka piavolaska, rojena leta 1944, ki jo cenim na 25.000 funtov. Znebiti se moram enega ali drugega, sicer ne bom imel miru.«

KAKŠEN SIN!

Ernest Hemingway je v Afriki veljal za velikega belega lovca, njegov sedaj štiriinšestdeset let stari sin Patrick pa je že pred osmimi leti obesil puško na klin in se posvetil reševanju ogroženih živalskih vrst. V Mweki na severu Tanzanije predava trinšestdesetim črnim študentom, ki so se bili vpisali na kolidž ustanove za ohranitev divjih živali Afrike.

DOLGO JE SKRIVAL

Naslov leta 1960 posnetega filma, v katerem sta glavni vlogi igrala Yves Montand in Marilyn Monroe, je bil »Ljubiva seta«. In prav to sta Yves in Marilyn tudi storila. Pred kamerami in zatem še v svoji režiji, »Da, podlegel sem skušnjavi«, je med nedavnim priznal novinarjem Yves Montand. »Pa kaj potem? Kateri normalni možki bi lahko objemal Marilyn, ne da bi si je zaželel? Dva meseca sem se boril sam s seboj, potem pa...« Igralec je še ret skok čez plot velikodušno odpustila, rey skok čez plot velikodušno odpustila, in pristavil, da on njej nezvestobe ne bi oprostil.

MEJNIKI

V Las Vegasu sta se poročila osemindesetletni filmski igralec Mickey Rooney in petindvajsetletna Lyn Hockett, ki je po poklicu vodička. Za nevesto je bila to druga poroka, za ženina pa sedma.

V Los Angelesu sta si rekla »da« filmska igralka Natalie Wood in britanski filmski producent Richard Gregson.

V Huntington Harbour v Kaliforniji je rakastemu obolenju podlegla osemindesetletna Mitzl Green, ki je bila pred Shirley Temple nekronana kraljica hollywoodskih otroških filmskih zvezd.

Na Manhattanu je za posledicami srčnega napada umrl sedemdesetletni dr. Truman B. Douglas, duhovni vodja dveh milijonov pripadnikov Združene Kristusove cerkve.

V Yattendonu je v trinšestdesetem letu umrl sir Miles Dempsey, ki je med invazijo v Normandijo poveljeval britanski 2. armadi, med invazijo na Sicilijo pa britanskemu 13. korpusu.

V New Yorku je podlegel srčni kapi 58-letni Mike Belloise, nekdanji svetovni boksarski prvak v peresni kategoriji.

KAKŠNO UGODJE!

Redkokatero milo spreminja vaše umivanje vsak dan v takšno ugodje kot SOLEA milo ... in to ugodje vas zvesto spremlja ves dan!

Vzemite tudi vi SOLEA milo v tem milu je nekaj več!

SOLEA milo dobite v petih svežih vonjih in nežnih barvah, frotirko za stonj pa prejmete tisti, ki pošljete 20 ovojnica na naslov SOLEA Maribor

lesnina

..... VSAK DAN NOVO ODKRITJE.....

ljubljana maribor celje kranj murska sobota koper nova gorica

LESNINA

NANTAS SALVALAGGIO POSTELJA NA TRGU

fakaj, da pridem s smetalcem. Upani, da bodo malo rogovilih, tako nam ne bo treba placati statistov.

Torek popoldne ob petih tiskarna nam je poslala prve izvode revije s prilogo Postelja na tgu. Na naslovi strani je pomniljva, skoraj pornografska slika dveh zaljubljenec v ziti. Rdeča črta ločuje sliko nad spodnjim delom dekletovega trebuha. Pravi:

»Kondro smo strzjali tancos s področja. Preberite resnični dnevniki o nekem prestužitvi!»

17.

Niso se stekli niti noreli, kot je bil upal režiser Gemma. Ob našem prihodu so vrtili kak kamen z oken ali s streh proti stropnemu arhivnsu švicarske televizije. Potem je na vas legel splošno mrtve in boli zob, ga moras izdati,« mi je rekel natakar v hotelu Benaco. »Pretepač Augusto je šel iz Montalita. Če je res, kar pravi, je Marisun oče šel v Solano k nekim splovninarjem. Rekel je da bo pripustil kavarno drugemu, sam bo pa delal na polju. Marisa, vir ne sloge, se je preselila v Brescio, kjer dela mož. Odisa je pozno zvečer z materjo in otrokom in z naloženim tovarnjakom.

Televizijski avtobus se je ustavil pred hotelom Benaco in radovedneži so ga obkrožili. Ortoči trgovski vajenci s kolesemi, nastavljenim ob bok, in brezozna stanka, ki vpraša skozi prazne dišnje: »Zakaj ste prišli v Montalito?« Vprašajo: »Šte od televizijskega dnevnika?»

S skrivnostnim izrazom, kot bi bil diplomat na dunajskem kongresu, mi vrtar pove sporočilo gospoda župana. Rad bi povabil na kosarevo vernuta vse tite in domneve novinarje. Spremljena? Korakem tu poseže, ob seših, je cokolati na obhiti. Doga se to, o čemer se ne bi drznili niti sanjati. Vas Montalito je okoli nas, kot bi sila-vili kat praznik. In vsi stegujejo vrtarove, da bi zlezi v fotografirajo lečo. Župan, ki je opasan z zastavo, izkoristi priliko, in pove silen političnozgodovinski govor. Zdelo je s trdnostim stolecem in z nroo hitrosifio pristal v času svrole dejavnosti in razsvetljenosti administracije.

Cocktail je končan in če bog da tudi govor. Na trg leže mnok. Nekaj parov začne pisati okoli spomenika padlemu bersaljerju v rihnu kles-kles, ki odmeva iz zvočnika televizijskega avtobusa. Zdi se mi, da so se vrnili stari dasi, ko so prišli s hrbov Američani in partizani.

Skupine fanlov pokajo s petardami in prižigajo umetne ognje. Čedre mladenke iz boljnih družin nas vabijo v hiše, druge z balonov nedejo poljubu obema smetalcema. To je tudejni vpliv televizijske kamere, za sliko na prvem kanalu bi bilo precej žensk pripravljelih iti v posteljo.

KONEC

Toda Helenin pogled me išče med množico na peronu. Samo za hip se zdi, kot bi me potrebovala. Kliče me, smeja se...

Kdo bi si mislil, da lahko tudi smejljaj zaboli, tako kratek smehe-ljaj.

Viak se premakne, zavili. Helena stoji pri oknu in nežno maha z belo orokavčeno roko. Zbogom, naša gospa. Koliko stvari umre v enem dnevu, če so se sploh rodile.

»Srečno, Ely,« zavpilje stariinar, toda trusč glasov prevdije njegov tresoč se glas. »Srečno, darling.«

»Baby, to je norost!« vzklikne Helena in mu pošlje po zraku poljub. »Cudovita je. Res ne bi smel. Ne bi smel.« Z otroškimi navdušenjem si natakne zapesnitico na roko in jo občuduje z nagluno glavjo.

Nenadoma postajni načelnik zažviža in s svojo rdečo, z našitki okrašeno kapo obvlada prizor. Prodajalec časopisov teče, teče prodajalec pijac, ki bi rad pobral še zadnji denar. Na vlaku in na peronu se ljudje hitijo pozdravljati. Zdi se mi, da gledam staro komedijo nemega filma. Postajni načelnik maha s rdečo lopaticoo, daje znamenje. Helena se zadnja povzpne na vlak, Nogarara jo z vso težo dvigne.

»Srečno, Ely,« zavpilje stariinar, toda trusč glasov prevdije njegov tresoč se glas. »Srečno, darling.«

»Baby, to je norost!« vzklikne Helena in mu pošlje po zraku poljub. »Cudovita je. Res ne bi smel. Ne bi smel.« Z otroškimi navdušenjem si natakne zapesnitico na roko in jo občuduje z nagluno glavjo.

Nenadoma postajni načelnik zažviža in s svojo rdečo, z našitki okrašeno kapo obvlada prizor. Prodajalec časopisov teče, teče prodajalec pijac, ki bi rad pobral še zadnji denar. Na vlaku in na peronu se ljudje hitijo pozdravljati. Zdi se mi, da gledam staro komedijo nemega filma. Postajni načelnik maha s rdečo lopaticoo, daje znamenje. Helena se zadnja povzpne na vlak, Nogarara jo z vso težo dvigne.

»Srečno, Ely,« zavpilje stariinar, toda trusč glasov prevdije njegov tresoč se glas. »Srečno, darling.«

»Baby, to je norost!« vzklikne Helena in mu pošlje po zraku poljub. »Cudovita je. Res ne bi smel. Ne bi smel.« Z otroškimi navdušenjem si natakne zapesnitico na roko in jo občuduje z nagluno glavjo.

Nenadoma postajni načelnik zažviža in s svojo rdečo, z našitki okrašeno kapo obvlada prizor. Prodajalec časopisov teče, teče prodajalec pijac, ki bi rad pobral še zadnji denar. Na vlaku in na peronu se ljudje hitijo pozdravljati. Zdi se mi, da gledam staro komedijo nemega filma. Postajni načelnik maha s rdečo lopaticoo, daje znamenje. Helena se zadnja povzpne na vlak, Nogarara jo z vso težo dvigne.

»Srečno, Ely,« zavpilje stariinar, toda trusč glasov prevdije njegov tresoč se glas. »Srečno, darling.«

»Baby, to je norost!« vzklikne Helena in mu pošlje po zraku poljub. »Cudovita je. Res ne bi smel. Ne bi smel.« Z otroškimi navdušenjem si natakne zapesnitico na roko in jo občuduje z nagluno glavjo.

Nenadoma postajni načelnik zažviža in s svojo rdečo, z našitki okrašeno kapo obvlada prizor. Prodajalec časopisov teče, teče prodajalec pijac, ki bi rad pobral še zadnji denar. Na vlaku in na peronu se ljudje hitijo pozdravljati. Zdi se mi, da gledam staro komedijo nemega filma. Postajni načelnik maha s rdečo lopaticoo, daje znamenje. Helena se zadnja povzpne na vlak, Nogarara jo z vso težo dvigne.

»Srečno, Ely,« zavpilje stariinar, toda trusč glasov prevdije njegov tresoč se glas. »Srečno, darling.«

»Baby, to je norost!« vzklikne Helena in mu pošlje po zraku poljub. »Cudovita je. Res ne bi smel. Ne bi smel.« Z otroškimi navdušenjem si natakne zapesnitico na roko in jo občuduje z nagluno glavjo.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

Po zapletenem ceremonijalu, ko se oglasi glasba godal in ko začutim vonj po kadilu, smem vstopiti v spalnico. Postelja je ogromna, pregrinjalo je temno rdeče barve. Obsijano z medio rožnato lučjo, kot je bila navada v času Belle Epoque, leži belo, oblo telo antične kurtiljane. Leži na boku, kot kip brez glave. Glava je skrita za temno rdečo zaveso, ki kot zastor pada na tenak vrat.

»Dober dan.« Zdi se mi, da sanjam. »Sem Lučov prijatelj. Oprostite mi, če se ne bom zadržal. Rad bi vedel, kje je Luca.«

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

V nagleti pregledni prvi strani. Prava je neredita, polno je madežev, skrivnostnih znamenj in pretiranih besed. Vzemljen sem kot hazardni igralce. Bom dobil pravo kartico? Eno leto življenja, da bi našel blisk, hromčen odloimek, vsaj potizvo genalnega pisatelja. Brrrram, volham, prelistavam, skakeam od poglavlja do poglavlja, to je težka proca brez lošča. Kot bi lelel purn.

»Kaj bo, naj bo! Zaupam vam.« vzklikne. »Tu imate dnevnik. Prosim vas, molčite kot grobi! Nikoli niste bili tu.«

zasledena, študentke, gospodinjke, plemkinje. Iz Italije in iz tužine, vse zeliho Lucov naslov in njegovo sliko.

Ponedeljek od osemih zjutraj: na svoji mizi najdem prve odisej prvega nadaljevanja. Ne vem, kaj je Nograra rekel stavcem, kajti tokrat jim ni usla niti ena napaka, niti ene strani niso zametali. Čez štiri dni bo revija v prodaji s posebno prilogo na rumenem papirju z ilustracijami Nelly Pionisthe (posrežilo se ji je tepki) po stari ceni. Na zidovih mestih v vasi so nalepljeni veliki plakati, na katerih prevladuje rdeča in rumena barva. RAZBURLJIVO OD DANES V REVIVI UNIVERSO nov in vznemirljiv roman: ZGOC DNEVNIK — odstranili bo maske nemine in poltene provincije.

Razmišljam o teh stavkih, zmedeni se mi zdijo. Toda napisal jih je Nograra lastnoročno in misno smeli spreminiti ni besedice. Vprašujem se, ali bodo bralci zagrabili. Po Nograrih načrtih bi morali objaviti podobne romane vsake šest mesecev. Dve pokritjini na leto.

»Videl boš, da imam prav,« mi je nekoliko kasneje zaupal Nograra v svoji pisarni in mi pomnil havansko cigaro, mčulin, da bo dnevniki vzgali bralca udari naravnost v želodec...

Prizori se naglo menjavajo, sili je odeskan in nestrmen. Je pravi akcijski roman, feljton današnjega časa.

Mislim, da so bralci že sili psihologije samogovorov, nemišlov atihromana. Prav si inel, da si tonil dialoge. Dobri so. Ljudje veliko hodijo v kino in hodejo, da njihovi junaki govorijo. Morda so ljubzenski prizori prevleke tesni. Moral bi se pogledati. Naj bo. Resnične so, ves, da ta ženska obstaja s svojimi lasmi, prsmi, svojim znojsem. Če povem po pravici, sem bil včasih v zadregi, kot bi škilil skozi luknjo v ključavnici. Saj smo to tudi želeli. Da ali ne? Bralce se bo pogrneli od vratu, stavi mi na svoja j... Drugim, malim literatom in dvomljivim kritikom, bi morala ugalati ta breznamna ironija... Bravo, Alberto, posrežilo se ti je, tvoj stili pride v učena kot popevka iz luna parka.

Lepa pohvala. Kam sem zasel. V luna park. Če bi naju silisl ubogi Nardi, bi odvrnel. Toda koga kaj brigat? Denar služim. Tolklo bolje, če lahko urednika vlečem za nos. Saj v reviji ni močjega podpisal!

Glodoko v meni mi je žal. Tak, kot smo ga objavili, ni dnevnik ne kroj ne voda. Ni zaljiv niti razuzden, kot je bil prvoten dnevnik, ni pa umetniško delo. Skoda. Kot ponaradi smo prevleči niheli, prevleči smo hoteli strelci željam bralcev, hoteli smo uspeti. Tako sem pisal stran za stranjo brez večje vrneme, čeprav sem imel gremka usta. Saj ni tvoja knjiga, sem si rekel, kakšen mislel ima skritiati pod plaksem resničnega resnico, ki je bolj lažna od vsake izmišljotine. Krivda je

borbe, steklenice iz Pamplone, bikovi rogovji... Pod njimi sedla dve kmetidici, obidelec kot pastirice pri jastihca. Uši sta od doma, razloži butjača, tamnolaska. Prišli sta v dolino iskat dela, življenje v hiribih je trdo, oče in je pretepal kot živino. »Ze leto dni me oče vsak večer tepe s korobenem, ker sem se s pozabala z zarocenem.«

Zdi se mi, da sta iz katkega starega filma. Njuni dolgi bombazasti obliki in volnena šala dišijo po hlevu in po prevlečenem semu. Imata velike, prazne, nedoločne oči.

»Dva rožna poplari. Pogledite njuno polt!« mi Panigrucci zaspelita na uho in se reži. »Vsak naj vzame svojo. Imam dve prazni sobi, ne opravilite se. Ko bosta odšla, ja bom poslal h kakli družini služiti. Ne bojte se, pregledal sem ja, sta zdravi kot ribi.«

»Naj boji« reče Gemma in pogleda proti nebu. »Kaj je zapisano, je zapisano.«

Vsak s svojo žrtvijo se napovita spat. Hišni gospodar dvigne roko in nas blagoslovi:

»Ljubite se, otroci, ljubite. Ne mislite na nič. Sem bom poskrbel, da se volkovi ne bodo približali.«

Dobili sem Anno. Inna temnejše lase, trde roke in prsi. Doljke so trde in gladke, kot bi bile iz usnja starega sedla. Odgovarja z enozložnicami z gretim glasovi. Ne vem, ali izraza z njimi stran ali užitek. Malo se poligram z njo in zaspi in vonju sena in hirbovske kočice.

Prvo sonce me zbudi. Ob sebi uzrem to sladko smno. Inna štriko odprte oči in me gleda. Skloni se nadame, mi poljubni prsi, pobozva roke kot kuzla.

V naglici se obidecem. Poljubim jo na čelo. Na nočni omariči ji pustim denar. V hotel se vrnem z Gemmo, preden se vas zbudi. Ob osmih zajtrkujem na terasi. Čeprav je november, je sonce toplo.

»Blagor sultanom v teh nabesih.« zavzdigne Gemma in si namnaze krih z maslom.

Luca Reali se prikaze ob devetih. Prikaze se na koncu trga mitren kot masnik pri peti masli. Lepo je obidecem, lep, zlikan, kot bi bil nov. Na sebi ima dežni plašč, poln žepov in zavrhkov in kovinskih spouk, kot jih nosijo na Angleskem. Ko se približa, opazim, da ima teman obraz, mizrične, trudne oči.

»Ej, Luca, kie si delal škodo?«

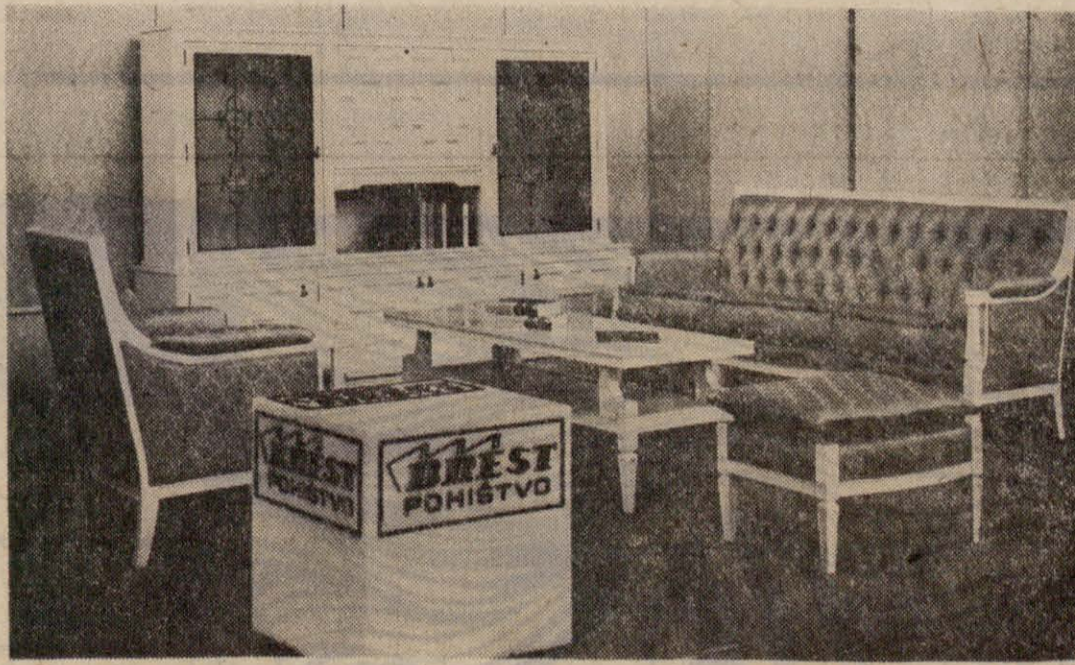
Nejevoljno odkima. Pošlem po režiserja Massona ki ga prihiti intervjuvat. Medtem ko snemalec uravnava televizijsko kamero, ga vpraša, ali bi bil gosti rada Zeneva. Piacchi bi mu voziljo hotel in mu dal na voljo celo avto.

»Sodelovali bi na zabavni oddaji.«

»Zal mi je, imam že druge obveznosti.«

POHIŠTVO

Program Y-90 - stilna dnevna soba

BREST
CERKNICA
Industrija pohištva
Jugoslavija

Na SALONU
POHIŠTVA - 69
od 14. - 22. junija
v Ljubljani

»Se šališ ali ali misliš resno? Vedel sem, da je nor, vedel sem. Se zavedaš, kaj nam preti? Najprej v bolnišnici, potem v zapora. Lep pisatelj, bodo rekli ljudje, imenitni! Umiljem si roke. Ni moja dolžnost plačevati vaše neumnosti...«

»Zal mi je... kaj naj ti rečem? Nisem kriv.«

Telefon za hip obmolne, nato spet zaslišim oddaljen glas:

»Me siliš? Hudika, kakšen idiot! Prav zdaj, ko izide revija. Obmetavali nas bodo z drekom. Do vratu se bomo pogreznili vanj.«

»Grem v San Remo, morda se da še kaj rešiti. Potem te pokličem.«

»Kakšna smoja.« toži Nograra. »Kaj naj ukrenemo v četrtki, ko bo filmski sprejem na terasi Martini? Telefoniraj precej! Tisti norec se bo moral odločiti, ali umre ali pride.«

19

Luca ne umira, niti ni obupan. Leži v postelji z roko v mavcu in z obvezano glavo. Dobre volje je in spet poln samozavesti.

»Luca, kaj si uspil? Si res hotel...«

»Dajte, no, doktor!« reče s težavo, kot bi imel prilepljen jezik. »Se vam zdim tak? Grd ovinek je bil, to je vse. Morda sem prehitro pritisnil na zavoro, morda je bil na čisti kak oljnat madež... pa sem zletel v jarek. Zbudil sem se tu v tej naravni in sproščenji drži.«

In jaguar? »Ja je pa res debelel. Kaj mislite, da sem hotel kra- stit? V avtu morajo biti še njene ključki, Annini ključki, spoznal sem jo v Kazinu. Croupieri vam lahko potrdijo. Anne in jaz sva vso noč igra- la... Kateri dan pa je danes?«

»Morda sem nekoliko pil. Viski in šampanjec se nista še nikoli do- bro razumela. Potem sva odšla. Anne mi je rekla, naj sedem za vo- lan, ker nisem tako trd kot ona. Kaj je bilo potem, ne vem. Ne vem, ali je stopila v avto ali sem se odpeljal sam.«

»Sam si šel.«

Luca se skremži, verjetno ima ranjena usta, njegov obraz je na- dusljiv, zmečkan.

»Neodpustljivo.« zamomlja. »Res neodpustljivo za gentilemana.«

Na nočno omario položim zavitek z denarjem.

»Nas odvetnik se trudi, da bi te potegnili iz te zadeve,« ga foto- lažim. »Ne skrbi, misli na zdravje.«

»Kaj pa mislite?« odgovori z velikim težavo. »Dobro se počutim. Imam imenitno bolničarko.«

Moram mu obljubiti, da se bom kmalu vrnil. Priseci moram na svojo čast, da Nograra ni jezen. Ko mu stisnem zdravo roko, začutim nekaj ostrga v grlu.

Patricia - kombinirana jedilna soba

Dnevne sobe, jedilnice,
stilno pohištvo,
klubske garniture,
sedežno pohištvo,
novi ekskluzivni modeli

POHIŠTVO

15

Morato je precej velika stara vas, strnjena vrhu griča. Ponaša se z romansko katedralo iz trinajstega stoletja in z renesančnimi palačami, ki pričajo o njeni slavni preteklosti. V srednjem veku je bil tu

sedez škofije, brenška republika je od tu širila svojo teritorialno oblast. Lev sv. Marka krasi kamnite portale, kot bi naznanjali dožev prthod. O nekdanjem sijaju (ki so ga uživali redki svetniki, toda zgodovinarji na to pozabljajo) priča spomin, lepota nekoga dvorščaka, freske v dvorani Plemeniti, ki so živele v teh palačkah, so bili kar panterini, če sodimo po slikarjih, ki so jih povabili v svoje kapele. Sedaj zahtajo v njih in resujejo krizanke zaspani občinski uradniki. Niti se ni spreminjalo, tu ni bilo boja razredov, niti pravega mešanstva. Čutis praznino stotletji. Morda še niso zvedeli za francosko revolucijo? Morda so tarji sežgali časopise pred mestnim obzidjem.

Vse je ugasilo, rjaslo. Knjižnica s sto tisoč zvezki je mrtva kot prazen fosil, kup zapuščenih hieroglifov o neznanih civilizacijah. Beseda kultura zakrli vseh v priložnostnih govornih katoliškega župana, podlenika in geometra, v besedah ravnateljice srednje šole in starega odvetnika, ki je prišel z juga. To so novi analfabeti, ki poznajo časopis iz Breslele in pornografski tehnik Queen.

Na tem pokopališču duhov s krvavimi in televizijskih narocnikov srečam najbolj nenavadnega dizajnerja točila. Ime mu je Giovanni Bocanera, ima devedeset let, doma je iz Trapanija, je majhen, živčen, z nemirnimi in pohlepni očmi.

Komaj mi pomeni, kdo sem in od kod prihajam, me objame. »Vi na veste, kakšen kraj je to,« izbruhne. »Sahara je v primeri z njim pravo veličanstvo.« Komaj zdrži solze, kot bi strelal belega ali sorjaka v dlanji. »Prositi, pripoveduj mi, kaj se dogaja, kaj delajo v Milanu?«

Moral bi reči: nič. Umoril bi ga, kar je še slabše, zasovražil bi me. V hipu si izmislim nove mirne pobude, pogumne pisatelje, ki pišejo drzne romane, razbeljene romane, izmislim si novo glasovno poezijo. Opisem mu Malo gledališče iz Milana, ki je zagrelo Bertholda Brechta, ker se je pojavil nov zelo mlad avtor iz Nogara. S svojim Paulem na konju je zelo vznemirjal partije, še posebej tako imenovani industrijski trikotnik.

»In potem, in potem?« zasopel tožilec. Premetavam besede in imena, izmislijujmi si nemogoče čudeže. Na primer: Festa letteraria Lea Landola je mesiteno povisala naklado, morajo jo tiskati na dveh rotacijskih strojih. Avgusta so prodali več kot milijon izvodov, prekoslila je Domenico del Corriere in Grand Hotel. Razstirni roke in hiltini.

Levi center bo naredil čudeže, zelo je popularen. Dialog med katolikani in marksisti je prebil zid bebstvega antikomunizma, kmalu bo vzkliha družba brez razredov. Longo je poslal opazovalca v Comindastrio in v Vatikan. Gospodarji jekla gredo na križarjenje z jachtu z vo-

»Kupila bova majhno hišo. Luca hoče, da sprejemam življenje in okolje. Pri nas vsakega, ki enkrat greši, kamenjajo. Pred dvema tednoma me je Luca peljal na deželo. Bilu lsea ima moja tela majhno viljo, okrog je gozd, blizu sta reka in jezero. Ure in ure sva sedela in travi in opazovala rastline, rabe in lorische pse. Luca ima rad živati in naravo. Rekel mi je: Serenella, vem, koliko si pretrepa. Tvoja mati te je prisilila, da postaneš to, kar si. Toda če bo šlo vse po sreči, boš lahko brez skrbi. Imela bova otroke. Boš videla, kakšna država je Svica.«

»Kaj povedal, kdaj se vrne?«
»Ne, ne se. Saj razume, vsega ni moč pričarati v nekaj minutah.«
»Serenella, najlepša hvala. Moram iti. Povejte, če lahko kaj storim za vas.«
»Ne, hvala. Skrbite za Luca. Pomagajte mu k uspehu.«
»Ne skrbite. Če vam bo pisal ali telefoniral, mu povejte, da je bil pri vas Alberto Piuma.«
Bocanerosa. Karabinjerška postaja. Marešala ni, poklical ga je kapetan iz Saloja. Urad straži brkati Mezzopane. Sprejme me hladno, skoraj sovražno.

»Veste kaj novega o Luigi?«
»Zare se vama s svojimi bedunskimi očmi.«
»Vas Luca se je zaletel v drevo. Je v sanjanski bolnišnici z razbita glavo. Zelo zanimiva podrobost: ukradel je avto. Jaguaria.«
»Ukradel? Kaj mu je bilo treba krasti, saj je bil poln denarja.«
»Morda, toda ne ob času nesreče. Glejte, kaj prvi zadnje sporočilo: Luca Reali prebil noč v kaznu, igral in izgubil milijon dvesto tisoč.«

»Noreci Blazzezi! Kaj pravijo zdravnik? Je hudo?«
»Svevda je hudo,« potrdi pomočnik. Potem mi zapreti s kazalcem, ki je tolst in debel kot klobasa. »Hočeš dober nasvet? Izginiti! Pustite ga! Ni dovolj jasno zapisal na listku, ki ga je pustil sestri? Izgubili je živce. Po mojem ste ga untkili.«
»Ne poslušam ga. Pozdravim in grem. Luca, preklesti norce, kaj je prilelo? Kako sva se bila zmenila?«
»Tako mlčen je bil, tako samozavesten. Moram v San Remo. Kdo ve, kako mu je? Milijon dvesto tisoč, jaguaria, zakaj je ukradel prav jaguaria? Morda je bil pijan? Ne smem pomisliti na jutrinše časopise. Smešno. Pisatelj in zapeljavec se zaleli z ukradenim avtomobilom. Kaj bo rekel Nogra? Kako naj mu povem to novo junštvo?«
»Poštni urad je zaprt. Grem v hotel in pokličem Nogaro. Dona je. Tihno me pošliša, potem izbruhne s svojim pisakolnim glasom:«

Z nedolžnim izrazom, ki je njegova najboljša karia, Luca opravičuje dekle: »Sama je bila. Pomagal sem ji natočiti.«

Sedem dni smo obdelovali dnevniki, sedaj je pripravljen za tisk. Z gradivom, ki smo ga posneli pri Nogar, in z izvlečki iz izvornikov smo zamislil splet drznih spominov z erotičnim in socialnim poudarkom. Deset poglavij si sledi v tehniki kriminalnega romana, neka notranja napetost veže posamezne prizore, junake, mesto in vas, milanske nebotičnike in chatlete na jezerski obali.

Primer Reali ni ugasnil po nekaj dneh. Zaplemba dnevnika je razburila duhove, v tisku so objavili pravne razprave. Sodniki in pravni teoristi so polemizirali med sabo: ali je prav, da odvzamemo pisatelju knjigo, preden je bila objavljena in preden so ji sodili na sodišču? Komunistični dnevniki je Luca imenoval »blagoslovjeni zapeljavec«, ker je nekaj let preživel v semenišču. Njegova slika je povsod kot pekersij, pojavlja se v najbolj neumnih in trapesastih reportažah o spolnosti, ljubezni in presuštvu. Na pogovor prihajajo tudi smemalci filmskih tednikov, kot bi dobil kako filmsko nagrado.

Farmaceutsko podjetje, ki izdeluje tablete Alfa proti spolni nemoci, mu je ponudilo šestmesečno pogodbo za snemanje reklamnih filmov. Luca mora samo pomežikniti, se nasmehniti in reči s privlačnim glasom: »Vzem! Alfa in zmagal boš.«

Vsak dan preži nekaj ur v redakciji, kjer odgovarja na številna pisma in sprejema novinarje. Bonomi ga ne zapusti niti za sekundo, svetuje, kaj sme reči in česa ne sme. Po prvih radostnih dneh je Luca ves pobit, ima trdne oči, ki jih obrobajo črni kolobarji. Morda je zasit, da je zaljal divjo zver in da bo težko razjaval. Nadejujejo ga, hočejo, da se udeleži volitev miss Italije, dirk, da pastopi v reklamni za zobno pasto. Med kratkim intervjujem za ameriško televizijo mu je ušel tale stavek: »Svet je nor, toda jaz nisem kriv. Kdor razbije kozarico, ne plača kot včasih. Zdej drugi plačujejo njega.«

Ker jim zmanjkuje privlačnih tem, so se veliki ilustrirani tedniki razpisali o njegovi zgodbi, začnijo jo na vse mogoče načine. Znana grafica Mara mu je pisala strupeno pismo. Neka monaška revija je objavila deset strani črno belih in barvnih slik pod naslovom: Casanova se vrača na Gardsko jezero. Takrat začne delovati naš propagandni stroj, vsak dan objavimo nekaj propagandnih gesel po radu in v dnevnem tisku. Prva posledica: iz redakcije ne moremo telefonirati nikamor. Hišna centrala je stalno

Pokazem mu revijo s prvim navedenim dnevnika: »Luca, si videl, ti je všeč.«
»Za hip lista, potem se strse. Pogleda naslovno stran, ceno, napis, s katerim ga predstavljamo bralcem. In medtem, ko ga kamera snema, zamirna očita juče:«

»Lepa packarja, čestitiam. Se diši ne po meni.«
»Njegove besede me ne bi razjezile, če ne bi bil zdrav en Massone. Ta me začudeno pogleda. Uprem se:«
»Luca, se ne počutiš dobro? Kaj je s tabo? Bolje od mene veš, da je dnevniki svoj. Imamo posnetke.«
»Posnetki, posnetki...« se nasmehne in obrne hrbet.
»Zgrabim ga za roko in ga povlečem nekaj metrov stran:«
»Si znorel? Kje imaš denar?«
»Nimam ga. Izgubil sem ga.«
»Kako?«
»Posodil sem ga prijateljici.«

»Kateri?«
»Serenelli. Gre v bolnišnico na operacijo.«
»Ne vem, ali naj mu verjamem. Morda me ima za norca. Brez navedenja se vrne k režiserju, ki ga čaka. Pusti, da ga slika, kako hodi po vasi v pristanišču, na jadrnici, na motornem čolnu, sam in z dekleti. V vasi se je razvedelo, da bo snemal film. Župnik bi rad odpustil. Luca se vedno nosi na obrazu nekdanjo zamero.
Zvečer zapustimo Montalto. Zbogom, dekleta s hribov, zbogom, gostoljubni lekarji... Pred nami pelje srebrni avtobus, ki je s trepetajčinama antenama podobno ogromnemu polžu. Dekleta nas pozdravljajo z vpitjem in poljubi. Dekle z bakrenimi lasmi, rdeča in potna v obraz, stara komaj sedemnajst let, si održe kito in jo vrže enemu izmed smemalcev, ki jo ujamne skozi okno. »Na!« zakriči dekle. »Za spomin.«

Luca se ne udeleži zmagoslavja. Pred nekaj urami sem ob obali skušal odkriti korenine njegove slabe volje.
»Luca, meni lahko poveš. Kaj je narobe?«
»Nič, živčen sem. Minilo bo.«
»Potrebujes denar?«
»Ne, hvala. Ne skrbite zame. Če mi bo tekla voda v grlo, bom posil. Poznam pot.«
»Luca, poslušaj. V ponedeljek bo revija v prodaji. Zate in za nas je pomembno, da uspeom.«
»Vem. Kaj naj se naredim?«
»Vidiš, ko bo revija izšla, bi bilo treba... Nekaj bi bilo treba najti, nekaj učinkovitega.«

»Kupila bova majhno hišo. Luca hoče, da sprejemam življenje in okolje. Pri nas vsakega, ki enkrat greši, kamenjajo. Pred dvema tednoma me je Luca peljal na deželo. Bilu lsea ima moja tela majhno viljo, okrog je gozd, blizu sta reka in jezero. Ure in ure sva sedela in travi in opazovala rastline, rabe in lorische pse. Luca ima rad živati in naravo. Rekel mi je: Serenella, vem, koliko si pretrepa. Tvoja mati te je prisilila, da postaneš to, kar si. Toda če bo šlo vse po sreči, boš lahko brez skrbi. Imela bova otroke. Boš videla, kakšna država je Svica.«

BRALCI POZOR! PREDEN ZLOŽITE OBA LISTA Z ROMANOM, ODSTRIŽITE SPODNJI DEL TEGA LISTA, NA KATEREM STA OBA OGLASA. NATO KOT PONAVIDI ZLOŽITE IN RAZREŽITE STRANI ROMANA

regenerator

HLADNA TRAJNA, BELJENJA IN BARVANJA KVARIJO LASE. DA BI LASJE ZOPET BILI ZDRAVI, LEPI IN BLEŠČEČI, UPORABLJAJTE REGENERATOR. REGENERATOR HRANI, NEGUJE IN VRAČA LASEM ZDRAVJE. ODSLEJ DALJE RAZEN V VREČKAH TUDI V SODOBNIH PLASTIČNIH STEKLENICAH.

regenerator

za oporavak oštecene kose
Mlična emulzija za jačanje obnavljanje slabe oštecene i suhe kose. Primjenjuje se poslije pranja bojadisanja, izbijljanja te nakon hladne trajne. Oko 20 ml regeneradora nanijeti ravnomjerno na opranu, obrisanu ali vlažnu kosu uz blago masiranje. Nakon 5-10 min isprati miakom vodom.

100 ml JUS H H4 169

Evi: za rešev ob našem morju

novi dolžina rokava!

tučila se lahko mini oblekovi

blace opletajo vzorec blaga bo maxi ali mini, barve tiste ki so vam najbolj priležne

JOGA ZA VSAK DAN: KRATEK TEČAJ ZA ZACETNIKE HOJA IN BRANJE

Z današnjim sestavkom zaključujemo naš kratki tečaj joga za začetnike. Njegov namen je bil, da sbludi zanimanje za to prastaro umetnost življenja in, kot kaže, smo namen doseglj, kajti v uredništvu se je že oglašilo nekaj ljudi, ki so jih zanimali viri, iz katerih smo črpali snov za nadaljevanja. V prejšnji številki smo že navedli enega teh virov, danes pa bralcem posredujemo še nekaj naslovov in namilgov.

Odlično je delo »The Yoga System of Health and Relief From Tension« Yogijs Vithaldas (Cornerstone Library, Inc. 630 Fifth Avenue, New York N.Y. 10020). V slovenski izdaji svetovno znane revije »Elle« (Elle-Ona) so pisali o vajah joga za ženske. Beograjski NIN je v teh letošnjih številkih (maj) posredoval delo Jamesa Hewita o vplivu joga na spolnost. Skratka, priročnikov in pisanih nasvetov je več ko dovolj in z malo iznajdljivosti in povpraševanja v domačih in tujih knjižarnah si bo lahko vsakdo preskrbel izjemne vire, ki mu bodo pomagali pri postopnem privajanju na nov način življenja in pri iskanju oz. ohranjanju zdravja. Se en nasvet izkušenih učiteljev joga: začetniki naj si poiščejo somišljenike, izmenjujejo naj svoje izkušnje in včasih naj skupaj opravljajo »seanse« joga, pri katerih si lahko pomagajo, se popravljajo in ocenjujejo.

Za konec pa še nekaj besed o tako preprosti in vsakdanjih stvarih, kot sta hoja in branje. Vsak dan prehodimo kilometre in kilometre vzpenjamo si nekaj trenutkov, recimo pet minut, in hodimo tako, da pri tem mislimo, kako hodimo! Vzravnavamo ramena, roke naj sproščeno

JOGI VITHALDAS: s sliko preproste vaje, ki jo priporoča zlasti tistim, ki bi se radi iznebili trebuščka, se stalni gost naše rubrike posvaja

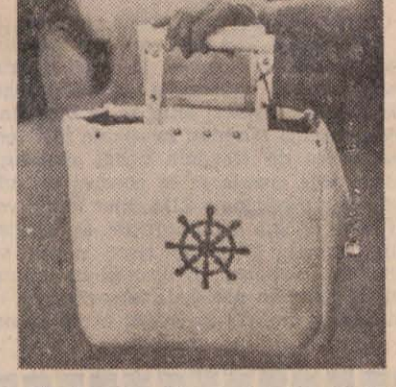
ki laže vtisnilo. Pri glasnem branju se vam je namreč besedilo vtisnilo v podzavest, in to vam je pri ponovnem branju pomagalo besedilo laže obvladati.

PRIHODNIC V TEJ RUBRIKI: KAKO NAJ SHUJŠAM (NOV TEČAJ V NADALJEVANJH)

LJUBLJANSKE TRGOVINE

240 dinarjev: Pol kilograma hranilne sadne kreme znameničje firme MARGARET ASTOR v lepi embalaži se na prvi pogled morda zdi potrata. Toda če preračunamo, koliko majhnih posodič bi lahko z njo napolnili, se pokaže, da je velika posoda poleg drugega izredno prihranek v denarju. Kupimo jo lahko v trgovini FONTANA na Cankarjevi cesti.

71 dinarjev: Na prodajnih policah med torbicami v prtiličju ljubljanske NAME smo letos končno našli dolgo pričakovano novost: tovarna »Tokos« je začela izdelovati res lepe torbice za plažo iz frotirja z uveznimi aplikacijami. Nekoliko cenejši so podobni izdelki iz plastike.

28 dinarjev: Vročina prinaša poleg prednosti in koristi tudi vrsto nevšečnosti. Mednje sodi nedvomno neprijetno potenje nog. V drogeriji »MERKUR« v Trubarjevi ulici in pod arkadami je zdaj naprodaj poseben spray proti potenju nog »GoFit«, ki so ga uvozili iz Avstrije.

330 do 420 dinarjev: v boutique »JEZE« na Starem trgu smo odbrali iz vrste izredno lepih in praktičnih poltenih oblek z dolgimi in kratkimi rokavi, povečini chemisierjev, tale model v rjavo-beige barvi kombinaciji. Primeren je za vse starosti in postave.

IZBOR PO PRESOJI UREDNIŠTVA

PROBLEMSKI SAH

Sahovski problem št. 14
PRVOSLAV DIDANOVIČ
»Delo« 1967

Mat v dveh potezih

Beli: Kh3, Dg1, Td4, Lc2, Sd6, Pe2, b7, e4 (8)

Črni: Kc5, P: b3, b6, c6, e5 (5)

Avtor zgornje naloge je ljubljanski »Delo« in »Tovariš« 1967. Irturja v skupini dvopoteznikov osvojil prvo častno priznanje.

RESITEV PROBLEMA (STUDIJE) št 13 (A. Troicki):

1. Kf4 Kf8 (1... d6?) 2. Kd5 z remijem). 2. Ke5 Kf7 3. Kd6 Ke8 4. c5 Kd8. (Črni je v nujnici in mora igrati to potezo). 5. f6! g6: pat.

visijo ob telesu, z dlanmi obrnjenimi v smeri hoje. Začnite hoditi z živahnim korakom, pri tem pazite, da se korak in ritem diharja ujemata. Npr.: med vdihom vedno napravite štiri korake, med izdihom pa pet ali šest. Prisilite se, da z vsakim vlaknom telesa občutite hojo, da se je zavedate. Čutiti morate, kako se v stopalom dotaknete tal, pa naj bo ta dotik trd ali mehak, čutiti morate, kako se vam upogibljajo kolena, slišati morate šume, ki jih povzročajo vaši koraki, videti vsako podrobnost pokrajine pred seboj. Če boste vse to zavestno delali, boste že čez nekaj minut začutili, kako vam iz vseh udov in trupa izginjata napetost in utrujenost, nič več ne boste težki in okorni, čutili se boste sproščeni in lahke. Taka hoja pomeni počitek.

Se beseda o branju, Gre za vajo, ki naj vam pomaga, da se naučite pazljivo brati. Stvar je mikavna tudi za učence, dijake in študente, ki jim snov kljub večkrat prebranemu tekstu noče in noče ostati v glavi. Vzemite v roko časopis ali knjigo — težavno besedilo ni važna — in berite na glas, ne da bi se trudili besedilo razumeti. Pazite predvsem na to, da se slišite brati, da poslušate zvok posameznih glasov zven zlogov in besed, melodijo stavkov, kakršno pač narekujejo ločila. Skratka, poslušajte svoje branje tako, kot poslušate branje radijskega ali televizijskega napovedovalca.

Potem besedilo odložite in ga vzemite v roke šele čez štiriindvajset ur. Tokrat ga boste brali potihlo in boste pazili na njegov pomen. In opazili boste, da zdaj veliko hitreje dojemate in razumete njegov smisel in tudi v spomin se vam bo velle-

NAREDI SI SAM: PREDLOGI, NASVETI, IDEJE, NACRTI CVETJE PLEMNITI KAMENJE

Urejen in negovan skalnjak je lahko prava paša za oči: skale poudarjajo barvo in obliko cvetja, po drugi strani pa šele rastline pripomorejo skalam do prave veljave. Vse predpogoje pozabljamo, da sta za lep videz vrta pomembni navpična in vodoravna razporeditev. Čemu naj bi bil vrt raven kot dobro pooblašena deska? Vertikalna razgibanost je očesu prijetnejša in posamezne skupine rastlin imajo tako enakopravnejše mesto.

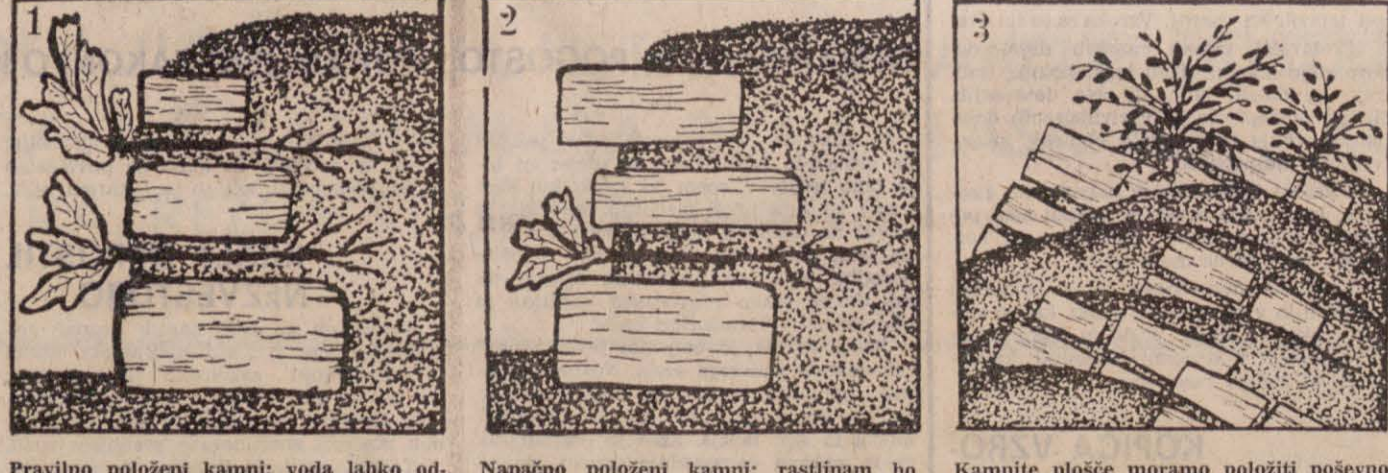
Osnova za skalnjak včasih nastane sama po sebi, na primer ob izkopavanju temeljev za hišo. Večinoma pa ji treba zaviti rokave in nasuti primeren gridek.

Za skalnjak so najprimernejši neoddelani kosi skal, ki se z zemljo in rastlinami najlepše ujemajo. Uporabimo lahko tudi kak drugačen naravni material, na primer stare mejnike. Vsekakor pa se moramo držati osnovnega pravila: raje manj velikih skal kot več majhnih.

Skale naj v skalnjaku ne stojijo, marveč ležijo, po možnosti nekoliko poševno (proč od opazovalca). Deževnica bo tako z njih neovirano odtekala proti koreninam rastlin. Če so skale zelo velike, moramo tla, kamor jih nameravamo položiti, dobro stlačiti.

Drobni trajnjaki, ki jih sadimo v skalnjak, preveč vlage škoduje, zato je treba poskrbeti za drenažo: kakih trideset centimetrov debeli plastični premešan grob pesek, grušč ali prod. Ne bo napak če bomo zemljo tudi obogatili s kompostom z zdrobljeno šoto in listnati ali igličasto zemljo.

Številni vrtničarji so prepričani, da je skalnjak zares lep le spomladaj, ko evete večina najbolj znanih drobnih trajnic. To pa ne drži. Stevilne rastline, ki so primerne za skalnjak, cveto tudi poleti in jeseni. Če jih primerno kombiniramo, se bomo lahko vse leto veselili barvitega cvetja.

Pravilno položeni kamni: voda lahko odteka h koreninam. Napačno položeni kamni: rastlinam bo primanjkovalo vode. Kamnite plošče moramo položiti posebno in vse v isti smeri.

CLOVEKA SPOZNAŠ V DVEH DNEH, ZIVAL NIKOLI INDIJSKI PALIČNJAKI

Prav prijetne živalce so paličnjaki — žuželke, ki so se tako prilagodile naravnemu okolju, da jih komaj razlikujemo od vejice na grmu, na kateri sedé. Vsi smo se o njih učili v šolskih klopih, živih pa jih marsikdo nikoli ni videl, saj so pri nas silno redki in se tako prilagodje okolici, da jih ni mogoče zlahka opaziti.

Zadnje čase pa so gojitelji žab, kuščarjev in drugih terarijskih živali začeli gojiti neko vrsto indijskih paličnjakov (Carassius morosus), katerih vzreja je lahka in preprosta, zato so se zanje ogreli tudi številni ljubitelji žuželk, ki ne potrebujejo številnega zaroda paličnjakov za krmiljenje drugih živali, pač pa jim je njihova vzreja v zabavo in, kot bi se bolj sodobno reklo, »hobby«.

Indijskih paličnjakov ni težko krmiti, ker jedo skoraj vsako listje, posebno všeč pa jim je listje z vej kostanja, leske, lipe, malin, vrtnic itd., do katerega, vsaj na deželi, ni težko priti. Listje pa mora biti vedno še na vejah in nikoli osmukano. Lastnik večje »farme« paličnjakov v mestih in večjih krajih bi torej kaj kmalu

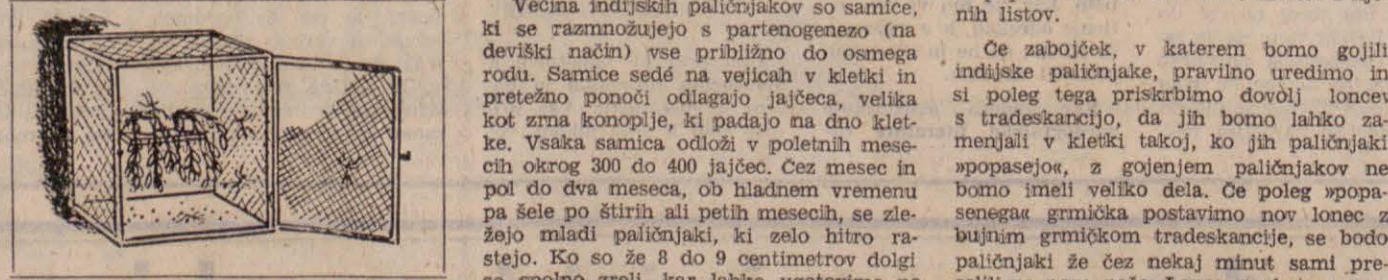
prišel v spor s čuvavem parkov in gozdarjem. Zato je najpreprosteje, če se odločimo za kulturo zimzelenih rastlin, kot je npr. tradeskancija, ki jo lahko tudi v zimskem času gojimo v loncih na zaprtih hodnikih in stopniščih.

Indijske paličnjake lahko začnemo gojiti v zabojčku srednje velikosti, ki mu izdelamo vrata — lesen okvir, na katerega napremo gazo. Zaradi ventilacije je koristno, če v stranskih stenah napravimo odprtine, ki jih prav tako prekrijemo z gazo. Zabojček postavimo v senčnat kot, kamor ne prodirajo premočna svetloba in direktni sončni žarki, ker se indijski paličnjaki svetlobe ogibajo in jim je bolj všeč senca.

TODA KJE BOMO DOBILI INDIJSKE PALIČNJAKE?

Nekaj jajčec za začetek lahko dobimo ne le na vseh bioloških inštitutih in številnih podobnih znanstvenih ustanovah, ampak tudi pri številnih ljubiteljih, predvsem pa seveda pri amaterskih entomologih, ki jih radi goje.

Večina indijskih paličnjakov so samice, ki se razmnožujejo s partenogenezo (na devički način) vse približno do osmega rodu. Samice sedé na vejah in v kletki in pretežno ponódi odlagajo jajčeca, velika kot zrna krompirja, ki padajo na dno kletke. Vsaka samica odloži v poltenih mesecih okrog 300 do 400 jajčec. Čez mesec in pol do dva meseca, ob hladnem vremenu pa šele po štiri ali petih mesecih, se zležejo mladi paličnjaki, ki zelo hitro rastejo. Ko so že 8 do 9 centimetrov dolgi so spolno zreli, kar lahko ugotovimo po temno rdeče obarvani notranji strani srednjih nog.

KLETKA ZA INDIJSKE PALIČNJAKE: čudni strieli ne zahtevajo veliko dela

KAŽIPOT KUHARKEGA MOJSTRA ANANAS

Tako drag je, a tako okusen. Bil bi pa še bolj, ko bi ga malo domiselno in okusno pripravili. Zato vam bomo svedovali nekaj manj znanih receptov, s katerimi pa boste gotovo prijetno presentili bodisi svojo družino, bodisi goste.

ANANAS NA PRINCESKIN NACIN

Za 6 oseb moramo imeti 6 okroglih piškotov, 12 polovic na ploščice narezane ananasa, pol litra jagodnega sladoleada, 2 dl sladke smetane in nekaj drobnih gozdnih jagod in maraskina.

Ananasove ploščice natopimo v sladkor in maraskino. Po dve in dve ploščici postavimo na okroglo piškotno pecivo. Sredino ananasa zapolnimo s kroglico jagodovega sladoleada in jo okrasimo s sladko smetano. Na vrh smetane in sladoleada postavimo drobne gozdne jagode.

ANANAS PRESENEČENJA

Za 6 do 8 oseb potrebujemo 1 ananas, 6 dl ananasovega sladoleada, 3 dl kirscha.

Ananas izdolbimo, meso narežemo na kockice in ga natopimo s kirschem, nato ga zmešamo z ananasovim sladoledom. Vso to mešanico postavimo v skorjo, ananasa in odprtino pokrijemo z odrezanim vrhom.

MOČNA JUHA FRASCOTTI

Moderne in dokaj drage restavracije z imenom Frascotti boste našli v mnogih velikih evropskih mestih. Isto ime pa uporabljamo za posebno juho, oboje v spomin na šefa kuhinje znane rimske restavracije. Juho Frascotti je pripravil takole:

Dva krompirja je narezal na majhne kocke in jih pet minut kuhaj v slani vodi. Nato je vodo odlij, dodal nekaj narezanih kumakovih glav, zalil z močno čisto juho in kuhaj toliko časa, da je postal krompir mehak.

ANTON STRAJNAR, VODJA KUHINJE HOTELA SLON V LJUBLJANI

ZA FILATELISTE IN NEFILATELISTE KATALOGI

Filatelisti imajo več vrst katalogov: menjalne kataloge, prodajne kataloge, kataloge dražbenih ustanov itd. Najbolj znani svetovni menjalni katalogi, torej tisti, ki jih navaden zbiralca znak najbolj potrebuje, so tille:

Katalog Michel: V njem boste našli vse nemške znamke, znamke z okupacijskih področij in iz kolonij, znamke evropskih držav, v treh posebnih zvezkih pa znamke čezmorskih držav.

Katalog Zumačarin: to je v Sviat katalog in zato so v njem predvsem svičarske znamke in znamke evropskih držav.

Katalog Stanley-Gibbons: v tem angleškem katalogu so poleg znamk Velike Britanije tudi znamke vseh nekdanjih in sedanjih angleških kolonij.

Katalog Yvert-Tellier-Champion: trije zvezki tega kataloga dajejo pregled nad francoskimi znamkami, znamkami nekdanjih in sedanjih kolonij, znamkami evropskih pa tudi čezmorskih držav.

Katalog Scott: v prvem zvezku tega ameriškega kataloga so obdelali znamke ZDA, v drugem pa preostali svet.

Katalogi Sasone, Gloria in Bolaffi: to so italijanski katalogi, v katerih so dali prednost italijanskim znamkam. Nacionalne kataloge imajo tudi vse druge filatelistične razvite države, toda Italija med njimi vsekakor prednjači.

V katalogu Michel so cene strogo menjalne in je prodajna cena znamke v trgovini drugačna kot cena v katalogu. Založnik kataloga Michel že letošnje jesenske izdaje nemških in evropskih znamk spreminja v čiste cene. Tudi drugi katalogi nimajo uskladenih cen in je znamke v trgovini mogoče kupiti za 10 do 20 odstotkov ceneje, kot navajajo katalogi. Se večje popuste do bite pri italijanskih znamkah, katerih cene so v italijanskih katalogih pretirano visoke.

Desetletja je bilo v navadi, da so sestavljavci katalogov ocenjevali znamke na tako imenovani zamenjalni ali brutni osnovi, kar so priznavali i trgovci i zbiralci. Znamka je veljala za zbiralni predmet in katalogi so se držali načela menjavanja enakega za enako. Manjši krog filatelstov je sevé kupoval znamke tudi pri trgovcih po čistih cenah. Zamenjava med filatelisti raznih držav je bila svobodna. Toda po drugi svetovni vojni se je položaj zelo spremenil. Vzhodne države, prodajajo svoje znamke le prek svojih predstavništev ali posrednikov. Zamenjava znamk s tujino je v nekaterih državah prepovedana ali pa dovoljena le v okviru posebnih organizacij. V drugih državah so omejili vrednost pošilk oz. številno serijo itd. Vse to seveda povzroča neprijetne zamude in sicer, posredno pa porast cene nekaterih znamk.

MARTIN SPINDLER

RDECI KANJON

DEKLE, KI JE HOTELO OSVOJITI VELEMESTO

PRIHODNJIČ
NOVA SLIKANICA

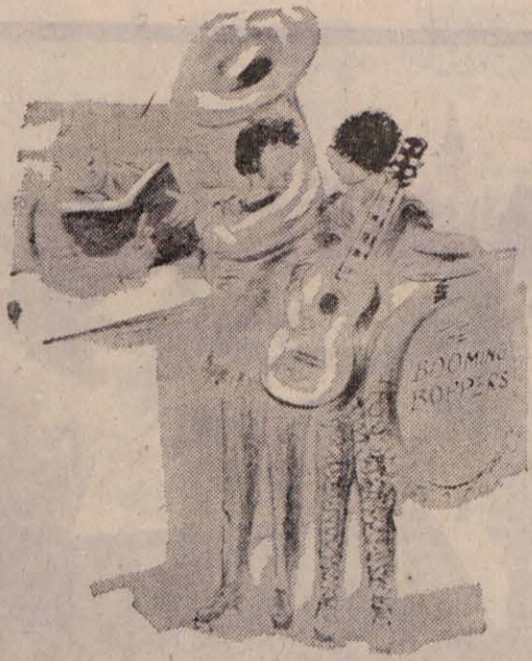
RESITEV KRIZANEC IZ TT ST. 24 — VODORAVNO: gavota, Arlberg, Zaječar, butara, gib, jud, olje, Laze, noga, Spinoza, stor, Kosmaj, žar, Kepa, upornež, LA, olikanost, Bobek, fes, Rem, legija, JG, racija, galan, Arpin, Norge, Lara, Ajd, oda, Otelija, stih, VB, kis, ranar, nagra, astra, Jan, areal, tank, era, zmaga. IZREK: V ljubezni je beg edina zmaga.

PUSTOLOVŠČINE CISCO KIDA

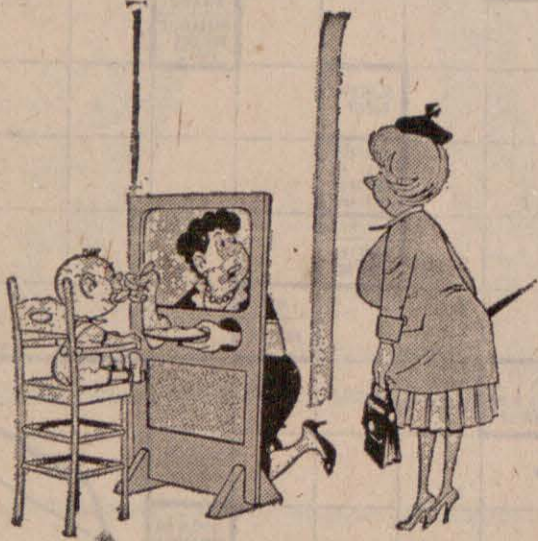

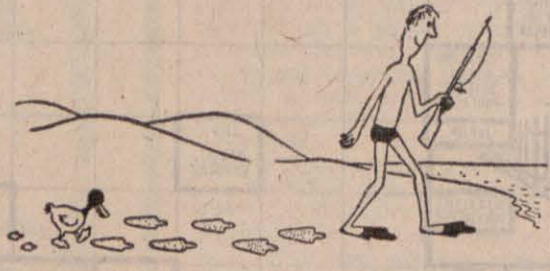
»Kaj niso tvoje? Saj vedno stokaš, da gredo naše stvari pri pranju skupaj!«

»Čudno, to je že peti hotel, v katerem je vse zasedeno!«

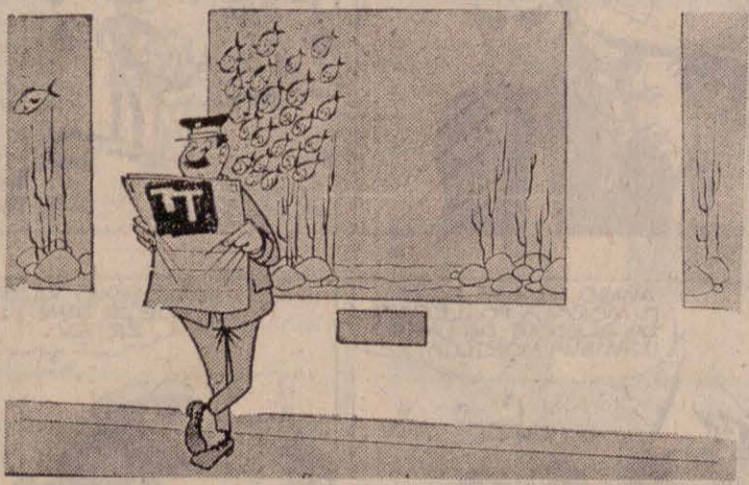
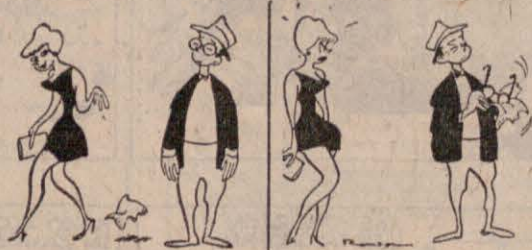
»Le tako ga se pripravim, da se sploh zmeni zame!«

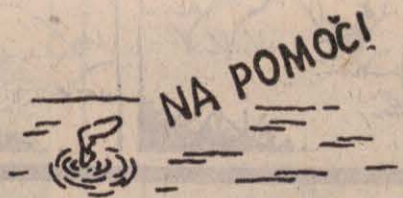
»Ali je res, da govorjenje pri 8000 metrih višine škodi?«

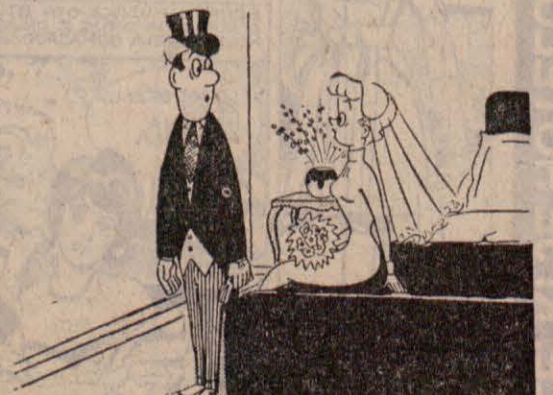
»To je mama, to babica, to pa prababica, toda ni ti treba skrbeti, dragec, saj tako malo pojedjo!«

»Po mojem bi bilo najbolje poklicati kar Interpol!«

»Prepovedujem vam: to je moja hiša!«
»V redu, ampak žena je moja!«

»A sem ti povedal, da sem zaposlen kot nočni čuvaj?«

Novinarji so vprašali starčka, ki je praznoval stoletnico, čemu se mora zahvaliti za tako visoko starost in slavljenec jim je zaupal, da v vsem življenju ni okusil niti kapljice alkohola. Tedaj se pred hišo zasliši razgrajanje, vpitje in robanjenje. »O, ne zmenite se zato!« je rekel starček novinarjem. »Veste, to je moj oče! Ni ga dneva, da se ga ne bi napil!«

Sinjčka alka